БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 77 (19.453). ● 1986 йил 30 март, якшанба ● Баҳоси 3 тийин.

«МИР» — «ЛУЧ» — УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ КОСМИК ТЕЛЕВИЗИОН АЛОҚАСИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 29 март. (ТАСС). Космонавтлар Леонид Кизим ва Владимир Соловьев «Мир» орбитал станциясининг ичида учишни давом эттирмоқдалар.

Белгиланган программага мувофиқ бугун янги радиотехника системаси синаб кўрилди. Бу система кичик бошқарадиган комплекс Совет Иттифоқи территориясидан радио орқали алоқа боғланадиган зонадан ташқарида бўлган чоғида ретранслятор йўлдош орқали учишни бошқариш маркази билан экипажнинг пухта алоқа боғлашини таъминлашга имкон беради.

Икки томонлама алоқани синаб кўриш сеанси чоғида радио орқали хизмат сўзлашувларидан ташқари, космонавтлар телевизион репортаж ўтказдилар. Бу пайтда Ернинг геостационар орбитада бўлган сунъий йўлдоши «Луч» («Космос-1700») — дан ретранслятор сифатида фойдаланилди.

Янги комплекс радиотехник алоқа системаси мураккаб илмий-тадқиқот комплексини бошқариш имкониятларини анча кенгайтиришга, унинг ичидан олинадиган маълумотлар ҳажмини кўпайтириш ва оперативлигини оширишга имкон беради.

Ер атрофи орбитасидаги иш белгиланган программага мувофиқ ўтмоқда.

Космонавтлар Леонид Кизим ва Владимир Соловьев соғ-саломат, ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1986 йил 29 март куни Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг II пленуми бўлиб ўтди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев «КПСС XXVII съезди якунлари ва республика партия ташкилотининг съезд қарорларини бажариш борасидаги вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари И. Жабборов, Сирдарё область Сирдарё районидаги «Малик» совхози звено бошлиғи, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат Т. Б. Қирғизбоева, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. Т. Туропов, Марғилон «Атлас» аврли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси М. У. Каримова, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Ш. Р. Мирсаидов, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Н. Журавлев, Қорақалпоғистон АССР Амударё районидаги «Қиличбой» қишлоқ участка касалхонасининг врачи Г. Жумабоева, Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мирқосимов, Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри М. С. Тошпўлатов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти К. И. Лапкин, Наманган область Задарё район партия комитетининг биринчи секретари А. Аширов, Ўзбекистон ССР қурилиш министри А. Г. Маннаников, «Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори Л. П. Қаюмов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими сектор мудирининг ўринбосари И. Е. Пономарев, КПСС Марказий Комитети маъмурий органлар бўлимининг инструктори В. В. Садовский қатнашдилар.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Шу билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тугатди.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ЯКУНЛАРИ ВА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ БОРАСИДАГИ ВАЗИФАЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. УСМОНХЎЖАЕВ доклади

Шу кунларда бутун совет халқи каби республика коммунистлари, меҳнаткашлари ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездининг унутилмас таассуротлари билан яшамоқдалар ва ишламоқдалар. Съезд алоҳида тарихий аҳамиятга молик, жаҳоншумул воқеа бўлди.

Партия съезди мамлакат ҳаётининг, бутун ҳозирги дунёнинг кескин бурилиш даврида замон ўртага қўйган туб масалаларга жавоб берди, ҳар томонлама пухта ўйланган ҳаракат программасини ишлаб чиқди, бу программа мақсадлар улуғворлигини ҳамда имкониятларимиз реализмини, белгиланган планларни ҳар бир кишининг орзу-ўйлари ва умидлари билан уйғун тарзда бирлаштирди. XXVII съезд қарорлари йиллар ва ўн йилликлар давомида совет социалистик жамиятининг сифат жиҳатдан янги ҳолати сари олға қиладиган ҳаракатимизнинг характерини ва суръатларини белгилаб берди.

Партиямиз Улуғ Октябрь ишини изчиллик билан давом эттириб, Ленин йўлидан дадил олға бораётганлигини, ишчилар синфи, бутун совет халқининг сиёсий йўлбошчиси ролини муносиб бажариб келаётганлигини съезд ишонарли тарзда кўрсатиб берди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Михаил Сергеевич Горбачевнинг партия Марказий Комитети номидан қилган Сиёсий докладида, Сиёсий доклад юзасидан Резолюцияда, КПССнинг янги таҳрирдаги Программасида партия, давлат ва жамоат ҳаётининг барча масалалари комплекси марксизм-ленинизм позициясидан туриб мушоҳада қилинган, социализмни такомиллаштиришнинг стратегия ва тактикаси, КПСС ва Совет давлатининг ички ҳамда ташқи сиёсати новаторчасига белгилаб берилган.

КПССнинг съезд қабул қилган янги таҳрирдаги Программаси, ўзгартишлар киритилган партия Устави партия турмушида алоҳида ўрин эгаллайди. Ана шу асосий ҳужжатлар жамиятимиз тараққиёти йўлларини белгилаб беради. Партия қурилишининг Ленин томонидан ишлаб чиқилган ва практикада синовдан ўтган большевикча принципларини, партия ишининг услуби ва методларини, коммунистлар хулқ-атворининг маънавий нормаларини мустаҳкамлайди ва ривожлантиради.

Ҳозирги юз йилликнинг охирига қадар амалга оширилиши лозим бўлган программавий вазифалар ва мақсадлар СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986-1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларида аниқ-пухта ойдинлаштириб берилди. КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми ишлаб чиққан жадаллаштириш концепцияси Асосий йўналишларнинг ўзагидир.

Съезд мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг улкан марраларини белгилаб берди. Юз йилликнинг охирига бориб, миллий даромад деярли икки баравар кўпаяди ва айни пайтда ишлаб чиқариш потенциали икки баравар оширилиб, у сифат жиҳатидан ўзгартирилади, меҳнат унумдорлиги 2,3—2,5 баравар ортади.

Ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантириш негизида социал вазифалар муваффақиятли ҳал этиб борилади. Халқнинг моддий ва маданий ҳаёти даражасини оғишмай юксалтириш партия иқтисодий стратегиясининг олий мақсади эканлигини съезд янги куч билан таъкидлади. Келгуси 15 йил давомида турмуш шароитларини яхшилаш учун сарфланадиган ресурслар ҳажмини икки баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда.

КПССнинг халқаро сиёсати партиянинг мамлакат ичкарисидаги стратегик туб вазифалари билан узвий боғлиқдир. Партия халқаро сиёсатининг асосий мақсади ғоятда равшан — совет халқига тинчлик ва озодлик шароитида меҳнат қилиш имкониятини таъминлашдан иборат. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг 15 январдаги Баёнотида олға сурилган программани амалга ошириш учун кураш СССР ташқи сиёсатининг асосий йўналиши бўлади.

XXVII съезд партия Марказий Комитетининг сиёсий йўлини ва амалий фаолиятини, Сиёсий докладда баён қилинган қоидалар, хулосалар ва вазифаларни якдиллик билан маъқуллади, барча партия ташкилотларига ўз ишларида ана шу қоидалар, хулосалар ва вазифаларга амал қилишни топширди. Съезд Марказий Комитетнинг Ҳисоботи юзасидан кенгайтирилган Резолюция қабул қилиш практикасини тиклади, бу Резолюцияда КПСС келажакдаги фаолиятининг ҳал қилувчи йўналишлари белгилаб берилди.

Съезд делегатлари ва қатнашчилари съезддаги вазиятни — партиявий принципиаллик ва бирлик, талабчанлик ва большевикча ҳақиқат вазиятини дилдан ҳис этдилар. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий доклади, съезд ишининг бутун бориши — бу партиявийлик, ленинча услубнинг энг олий академиясидир. У ҳар биримизни қилинган ишларга реалистик тарзда ва талабчанлик билан баҳо беришга, ҳал этилмаган вазифаларни аниқ кўриб туришга, камчиликлар ва нуқсонларни дадил очиб ташлаб, уларнинг сабабларини чуқур, амалий позицияларда туриб таҳлил қилишга, етилган муаммоларни ҳал этишга ғайрат ва собитқадамлик билан ёндашишга ўргатади.

«Энди кўп нарса, аслида ҳамма нарса, биз социалистик тузумнинг афзалликлари ва имкониятларидан, унинг иқтисодий қудрати ва социал потенциалидан қанчалик самарали фойдалана олишимизга, эскириб қолган ижтимоий формаларни, иш услуби ва методларини янгилашимизга, уларни ўзгарган шароитларга мослай билишимизга боғлиқ бўлади», деди ўртоқ М. С. Горбачев.

Республикамизнинг 640 мингдан кўпроқ кишисини бирлаштирган бизнинг партия ташкилотимиз мамлакат коммунистлари кўп миллионли армияси билан биргаликда съезд қарорларини амалий ишларда рўёбга чиқармоқдалар. Ўтказилаётган қайта қуришнинг моҳияти коммунистлар XXVII съезд стратегик йўлини амалга ошириш учун актив курашиб, изланиш ва янгиланиш шароитида яшашлари ҳамда меҳнат қилишларига эришишдан иборат.

Республика партия ташкилоти ташкилотчилик ва сиёсий ишлардаги, халқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги кўпгина жиддий нуқсонлар учун Марказий Комитетнинг Сиёсий докладида адолатли тарзда қаттиқ, партиявий танқид қилинди. Биз бу танқидни тўла-тўкис ва бутунлай тан оламиз, масъулиятни тўла ҳис этган ҳолда КПСС Марказий Комитетининг Ўзбекистон партия ташкилоти сиёсий соғломлиги, республикада ишларнинг аҳволи хусусида ташвишланаётганлигига қўшиламиз ҳамда аҳволни тубдан ўнглаб олиш учун ҳамма ишни қиламиз.

Партия, бутун совет халқи биздан партия турмушининг бузилган нормалари тўла равишда қайта тикланишини, Умумиттифоқ меҳнат тақсимотида қўлдан бой берилган позицияларнинг тикланишини таъминлабгина қолмай, аввало, мамлакатнинг яхлит халқ хўжалик комплексида, унинг қудратини оширишда Ўзбекистоннинг тегишли ўрнини ва тобора ортиб борувчи ролини таъминлайдиган қайта қуришларни амалга оширишни кутмоқда. Бизнинг партиявий ва маънавий бурчимиз барча қардош совет халқлари, биринчи навбатда улуғ рус халқи ёрдамида барпо этилган республиканинг улкан потенциали зарур даражада ва мунтазам кўпайиб борувчи самара беришига эришишдан иборат. Бунинг учун бошланган қайта қуришни жадаллаштириш, вужудга келган баъзи ижобий силжишларни мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантириш, туб бурилишга эришиш зарур.

КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумида олға сурилган ва XXVII съездда маъқулланган жадаллаштириш концепцияси республикамиз учун алоҳида долзарб концепциядир. Бу ҳам ички эҳтиёжлардан, ҳам республиканинг Умумиттифоқ меҳнат тақсимотига қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш заруратидан келиб чиқади. Ўзбекистонда сўнгги уч беш йиллик ичида қудратли ишлаб чиқариш ва илмий-техникавий потенциал барпо этилди. Юзлаб йирик корхоналар қурилди, бир миллион гектардан ортиқ ер ўзлаштирилди, маданият даражаси ошди.

Бироқ биз Ўзбекистон Компартияси XXI съездида айтиб ўтган ва иқтисодий тараққиёт суръатларига тўсқинлик қилган салбий, турғунлик ҳодисалари шунга олиб келдики, республикамиз энг муҳим кўрсаткичлар бўйича Умумиттифоқ даражасига яқинлашиш у ёқда турсин, ҳатто орқада қолиб кетди.

Шу сабабли, қолоқликни бартараф этиш, ишни яхшиланиш сари тубдан буриб юбориш юзасидан партия қўйган вазифа республикамиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари учун яна ҳам актуалроқдир.

Жадаллаштириш коллектив учун қанчалик аҳамиятли эканлигини қуйидаги биргина мисол кўрсатиб турибди. Ўтган беш йилликда республика ёқилғи-энергетика комплексининг асосий корхонаси — Муборак газни қайта ишлаш заводи ғоят беқарор ишлади. Газни қайта ишлаш планларининг муттасил бажарилмай қолиши минерал ўғитлар, рангли металлар, пўлат, прокат тайёрлашга ғов бўлди, аҳолини ёнилғи билан таъминлашга салбий таъсир ўтказди.

Ана шундай шароитда корхонанинг партия комитети ходимларнинг, аввало, раҳбарлар ва мутахассисларнинг масъулиятини ошириш юзасидан кескин чораларни кўрди. Маъмурият фаолиятини назорат қилувчи комиссиялар, цех партия ташкилотлари ёрдамида ишлаб чиқаришдаги ҳамма «танг» жойлар текширилди. Авариялар ҳамда технология жараёнларининг бузилиш сабаблари аниқланди ва бартараф этилди. Интизом ва тартиб мустаҳкамланди. Натижада, сўнгги вақтда бу ерда бир кунлик, ўн кунлик ва ойлик топшириқлар муттасил бажарилмоқда, оғир қиш шароитида ҳам заводнинг барқарор ишлаши таъминланди. Биринчи квартал планига қўшимча равишда 6 минг тонна олтингугурт ишлаб чиқарилди, кўп миқдорда газ қайта ишланди.

Ички резервларни излаб топиш ва сафарбар этиш газни қайта ишловчиларга беш йиллик топшириқни қайта кўриб чиқиб, уни ошириш имконини берди. Планда кўзда тутилган 48 процент ўрнига ишлаб чиқариш ҳажмини 55 процент кўпайтириш белгиланди. Ўсишнинг 90 проценти интенсив омиллар: ускуналарни реконструкциялаш, меҳнат унумдорлигини, ходимларнинг малакасини ошириш, иқтисод қилиш ва тежамкорлик ҳисобига эришилади.

Агар ишга партиявийлик билан хўжалик манфаатларини кўзлаб киришиладиган бўлса, бундай имкониятлар ҳамма жойда бор.

Ҳолбуки, кўпгина корхоналарда, бир қанча тармоқларда беш йиллик ва унинг биринчи йили планлари унчалик тиғиз эмас, бу планларда ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришнинг юксак суръатлари кўзда тутилмаган. Фарғона, Сирдарё, Наманган, Самарқанд, Тошкент областларида саноат маҳсулотини ўстириш республикадаги даражадан 10—12 процент кам қилиб белгиланган. Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги, Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги, Енгил саноат, Ғалла маҳсулотлари министрликларининг корхоналарида бу йил учун планлаштирилган марралар беш йиллик суръатларига мувофиқ келмайди. 1986 йилда Тошкент агрегат заводига, Шаҳрисабздаги «Ҳужум» фабрикасига, Нукус ғалла маҳсулотлари комбинатига, ҳаммаси бўлиб 219 та корхонага ўтган йилги даражадан кам топшириқлар берилган.

Чамаси кўпгина раҳбарлар жадаллаштириш проблемаларига расмиятчилик билан ёндашмоқдалар, ўзларини тиғиз планлар билан қийнаб ўтирмай, осон йўлни ва ҳаловатни изламоқдалар. Область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар бундай корхоналарнинг ҳар биридаги аҳвол билан батафсил танишиб чиқишлари, мавжуд имкониятлар ва резервларни ҳисобга олиб, уларни шу йилга ва беш йиллик топшириқларига киритишлари лозим.

Қўшимча кўрсатма бўлишини кутиб ўтирмай, 1987 йил планларини ишлаб чиқиш, уларни материал ва ёқилғи-энергетика ресурслари, жадаллаштиришнинг мавжуд имкониятлари ва резервлари билан қатъий баланслаштиришни ҳозирнинг ўзидаёқ бошлаб юбориш керак. Бу ишни меҳнат коллективларидан бошлаш лозим. Министрлар Совети, Госплан, министрликлар ва идоралар бу масалаларни пухта муҳокама қилишлари керак.

Фан-техника тараққиёти, жамият ишлаб чиқарувчи кучларини тубдан янгилаш ишлаб чиқаришни интенсивлашнинг бош воситасидир. Шу мақсадда XXVII съезд структура ва инвестиция сиёсатини ўзгартиришни, диққат-эътиборни миқдор кўрсаткичларидан сифат ва самарадорлик кўрсаткичларига, оралиқ натижалардан пировард натижаларга, ишлаб чиқариш фондларини кенгайтиришдан уларни янгилашга, ёқилғи-хом ашё ресурсларини кўпайтиришдан улардан фойдаланишни яхшилашга қаратишни талаб қилди.

Энг аввало, реконструкция масалаларига муносабатни тубдан ўзгартириш зарур. Бу жуда муҳим, чунки корхоналаримизнинг ярми техника билан қайта жиҳозлашга муҳтождир. Бироқ, аҳвол шу қадар ташвишли бўлишига қарамай, бугун ҳам капитал маблағларнинг тўртдан уч қисми янги қурилишларга сарфланмоқда. Қора металлургия корхоналарида маблағларнинг атиги 18 проценти реконструкциялашга сарфланмоқда, мебель саноатида, бошқа бир қанча тармоқларда ҳам худди шундай бўлмоқда. Область, шаҳар, район партия комитетлари ҳали ҳам аввалгидек хўжалик юритишнинг экстенсив омилларига таянаётган раҳбарларга нисбатан муросасозлик қилиб келмоқдалар. Марказий Комитетнинг бўлимлари бу ишни етарли контрол қилмаяптилар. Госплан, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари капитал маблағларни тақсимлашни қайта кўриб чиқишлари, бу маблағларнинг асосий қисмини реконструкциялаш ва техника билан қайта қуроллантиришга йўналтиришлари керак.

Фан-техника тараққиётини белгилаб берадиган янги техникадан фойдаланишни кескин яхшилаш талаб этилади. Республика корхоналарида рақамли программа билан бошқариладиган станоклар, роботлар, ўзгарувчан автоматлаштирилган ишлаб чиқаришлар сони кўпаймоқда. Лекин улар ҳозирча ишлаб чиқариш самарадорлигига тегишли даражада таъсир қилмаётир. Бунинг сабаби шундаки, кўп ҳолларда замонавий ускуналар эскириб қолган ускуналар билан ягона бир циклда ишлатилмоқда.

Ҳали кўпгина ходимларимиз янги техникадан чўчийдилар, ундан фойдалана олмайдилар. Тошкентдаги авиация, трактор, «Сигнал» бирлашмаларида, Самарқанддаги холодильниклар заводи ва бошқа бир қанча корхоналарда манипуляторлар ва роботлар билан комплектланган металл қирқувчи машина-ускуналардан ҳозирча самарали фойдаланилмаяпти. Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг корхоналарида, электротехника саноати корхоналарида металлга ишлов бериш марказлари қувватидан тўла фойдаланилмаяпти. «Узбекхлопкомаш» бирлашмасида рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг смена коэффициенти бирдан сал кўпроқдир. Бундай ёндашув съезд йўл-йўриқларига зиддир. Ишлаб чиқариш қувватлари мумкин қадар кўпроқ самара бериши учун кадрларнинг масъулиятини ошириш, ҳар бир корхона бўйича аниқ тадбирларни яқин ойлар ичида ишлаб чиқиш керак.

Республикада вужудга келтирилган ишлаб чиқариш ва илмий-техникавий потенциалдан фойдаланишни тубдан ўзгартириш зарур. Ускуналар қувватидан тўла фойдаланилмаётганлиги сабабли ҳар йили юз миллионлаб сўмлик маҳсулот олинмай қолинмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидаёқ биз ишлаб чиқариш қувватларининг бекор туриб қолиши, станоклар ва бошқа техникадан фойдаланиш коэффициентининг пастлиги ҳақида кескин гапирган эдик. Партия ташкилотлари, корхоналарнинг раҳбарлари ишга юксак масъулият билан ёндашган жойларда аҳвол яхшиланиб бормоқда. Бироқ минерал ўғитлар, калава, ип газлама, цемент ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг қувватларидан ҳали ҳам ёмон фойдаланилмоқда. Амалда станокларнинг смена коэффициенти ортмаяпти. Бу коэффициент 1,34 га тенг бўлиб мамлакатдаги даражадан анча камдир. Ҳали тармоқлар, корхоналар раҳбарлари ва мутахассисларининг ҳаммаси ҳам ўзларига топширилган участкада қатъий давлат тартиби ўрнатилиши учун юксак масъулиятни англаб етганларича йўқ. Область партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари эса бу масалада тегишли даражада талабчанлик қилмаётирлар.

Хўжасизлик, давлат маблағларини тежамай сарфлаш юзасидан кўп мисоллар келтириш мумкин. Ўтган беш йилликда Фарғона «Азот» бирлашмасида кучсиз азот кислотаси цехи асбоб-ускуналарини капитал ремонт қилиш учун салкам 8 миллион сўм сарфланди. Ҳолбуки, характеристикалари яхшиланган ана шундай янги агрегат ремонтга нисбатан бир неча баравар арзонга тушади. «Средазкабель» бирлашмасида қўшимча равишда катта харажат қилмаган ҳолда ҳозир камчил бўлиб турган геофизика кабеллари ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтириш учун имкониятлар бор. Бироқ корхона раҳбарлари ва мутахассислари бу имкониятлардан фойдаланишга шошилмаяптилар.

Партия комитетлари, министрликлар ва идоралар диққат-эътиборни қувватлардан самарали фойдаланишга қаратишлари, барча корхоналар ва тармоқларнинг имкониятларини ўрганиб чиқишлари, уларни инвентаризация қилиб, ҳар бир ишлаб чиқаришдан мумкин қадар тўла самара олиш учун шошилинч чора-тадбирларни кўришлари керак. Бунда зарур ускуналар марказлаштирилган тартибда етказиб берилишига кўз тутиб ўтирмай, ўз кучлари билан шундай асбоб-ускуналарни ясаш ва тайёрлаш кўламларини кенгайтиришлари лозим. Марказий Комитетнинг бўлимлари, область партия комитетлари бу иш устидан мунтазам назорат ўрнатишлари керак.

Саноатимиз фаолиятини қатъий яхшилаш учун курашни иш жойлари, корхоналар ва бутун-бутун тармоқларни аттестациядан ўтказишдан бошлаш лозим. Бу ишларга моҳирлик билан киришилган жойлардаги амалий натижалар ишлаб чиқариш самарадорлигини сезиларли даражада оширишни тасдиқламоқда. «Ташсельмаш» заводида фақат бир йил ичида аттестация ўтказиш ҳисобига меҳнат унумдорлиги 7,5 процент, Тошкент трактор заводида 6,7 процент кўпайди.

Бироқ кўпгина корхоналарда бу иш йўл қўйиб бўлмайдиган даражада чўзилиб кетмоқда. «Узбекрезинотехника» ва «Электрохимпром» бирлашмалари, Навоий химия, Андижон гидролиз заводлари, электротехника саноати корхоналари, Энергетика ва электрлаштириш министрлиги корхоналари аттестация ўтказишни ҳаддан ташқари пайсалга солмоқдалар. Улар ҳали ҳам бу ишга киришганлари йўқ. Бир кунни ҳам бой бермай, етилган муаммоларни ғоят зўр ғайрат билан ҳал этишга киришиш керак.

Фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштириш, илм-фанни халқ хўжалиги эҳтиёжлари сари қатъий буриб юбориш, ишлаб чиқаришни эса илм-фан томонига буриш ишлаб чиқаришни интенсивлашнинг асосий воситасидир. Ўзбекистонда салмоқли илмий потенциал мавжуд бўлиб, биз ундан ижтимоий ишлаб чиқаришда революцион ўзгаришлар қилувчи кашфиётлар ва ихтироларни, машиналар ва технологияларни, приборлар ва материалларни кутишга ҳақлимиз. Ҳолбуки, тадқиқотларнинг кўламлари ва самараси, халқ хўжалигида фан ва техника ютуқларидан фойдаланиш ҳозирги талабларга жавоб бермайди. Кўп ҳолларда яратилаётган янгиликлар Ватанимиздаги ва чет эллардаги мавжуд намуналар даражасида эмас. Академия фани, олий ўқув юрти ва тармоқ фанлари ишлари бир-бирига мувофиқлаштирилмаяпти.

Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқаси механизмининг мукаммал эмаслиги сабабли республика Фанлар академияси ўтган беш йилликда тугаллаган ишларнинг анчагина қисми ишлаб чиқаришга қабул қилинмаган. Халқ хўжалигига 660 та ихтиронинг учдан бир қисмидан камроғи жорий этилган. Ишлаб чиқаришга жорий этиш учун тақдим қилинган 53 та ишдан фақат бештасини Госплан давлат планига киритганлигини нормал ҳол, деб бўлмайди. Ана шундай сабабларга кўра, Фанлар академияси кўпгина ишларни тегишли моддий-техника базаси ва молиявий таъминот бўлмагани ҳолда ўз кучи билан жорий этишга мажбур бўлмоқда.

Фанни ташкил этишнинг илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари каби формалари самарали ҳамда мақсадга мувофиқ эканлигини ҳаётнинг ўзи исботлаб берди. Аммо бизда бундай бирлашмалар жуда кам, мавжуд 18 та бирлашмадан кўпчилиги структураси жиҳатидан ўз вазифаларига мос эмас. Олтитасида илмий-тадқиқот бўлинмалари, учтасида конструкторлик хизмати, иккитасида ишлаб чиқариш корхонаси йўқ. Актуал проблемаларни ҳал этиш учун йирик тармоқлараро фан-техника комплекслари ва инженерлик марказлари барпо этиш зарурати етилди. Республика Министрлар Совети, Фанлар академияси барча манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда шу йилнинг биринчи ярмидаёқ фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасининг ташкилий формаларини такомиллаштириш масалаларини кўриб чиқишлари керак.

Фан-техника тараққиёти суръатлари пастлигини фақат фандаги камчиликлар билан изоҳлаш нотўғри бўлур эди. Бунда министрликлар ва идораларнинг ҳам айби оз эмас. Мана, характерли бир мисол. Фанлар академиясининг электроника институтида қаттиқ ва ёпишқоқ металларни зангламашга қарши электр ёрдамида ишлашнинг, буюмларда ғоят чуқур тешик очишнинг янги усуллари ихтиро этилди. Бу усул металлга ишлов берувчи ҳар бир заводда жуда зарур, лекин хўжалик ходимларининг айби билан бу усул ҳанузгача қўлланилмаяпти.

Ресурсларни тежайдиган технологияларни жорий этиш каби долзарб проблемани ҳам янги технология негизида ҳал этмоқ керак. Яқин беш йил ичида энг муҳим ресурсларга эҳтиёж ўсишининг 60 — 65 проценти иқтисодий тежаш ҳисобига таъминланиши керак. Мисол учун энергетикани олиб кўрайлик, беш йиллик давомида республика электростанцияларида бир киловатт-соат электр энергия ҳосил қилиш учун ёқилғи сарфи 13 грамм кўпайди. Худди шунинг ўзи ҳар йили қўшимча равишда 500 минг тонна шартли ёқилғи сарфланишига олиб келди.

(Давоми 2-бетда).

(Доклад қисқартирилган стенограммага мувофиқ эълон қилинмоқда).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ЯКУНЛАРИ ВА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ БОРАСИДАГИ ВАЗИФАЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ресурсларни тежаб-тергаб сарфлашнинг йўллари жуда кўп. Янги техника ва илғор технологиядан кенг фойдаланиш, меҳнат ва ишлаб чиқаришни моҳирлик билан ташкил этиш ва албатта, коллективларда ҳар бир меҳнатчи халқ мулкига эҳтиётқорлик билан муносабатда бўладиган моддий шарт-шароитлар ва маънавий-ахлоқий муҳитни вужудга келтириш ана шундай йўллардандир.

Биз беш йиллик топшириқларига қўшимча равишда материал сарфини 0,5 процент, энергия сарфини 1 процент камайтириш учун реал имкониятларга эгамиз.

Олға қараб ҳаракат қилишимизни жадаллаштиришнинг ғоят муҳим йўналишларидан бири иккиламчи ресурслардан энг кўп даражада фойдаланишдир. Ўзбекистон Компартияси XXI съездида миллионлаб тонна каолин, фосфогипс, лигнин атроф муҳитни булғаб ва унумдор ерларни эгаллаб беҳуда ётганлиги ҳақида кескин гапирилган эди. Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги, Давлат агросаноат комитети корхоналари улардан фойдаланиш қийин, деб минглаб баҳона келтирдилар. Олмалиқ шаҳар партия комитети чинакамига ишга киришгач, бу масалаларни ўз кучлари билан ҳал этиш мумкинлиги равшан бўлиб қолди. Бу бир мисол, холос. Республика Министрлар Совети манфаатдор идоралар ва маҳаллий органлар билан биргаликда иккиламчи хом ашёдан фойдаланишнинг конкрет тадбирларини ишлаб чиқиши ва амалга ошириши, қайта ишланадиган иккиламчи хом ашё салмоғини камида 30 процентга етказиши лозим.

Маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатини ошириш фан-техника тараққиётининг, ишлаб чиқаришни ташкил этиш даражасининг энг объектив ва умумлаштирувчи кўрсаткичидир. Бу энг муҳим халқ хўжалик вазифаларидан бири эканлиги КПСС XXVII съездида таъкидланди. Бизнинг республикамиз учун бу, айниқса, кескин бўлиб турибди.

Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида олий сифат категориясидаги маҳсулотнинг салмоғи жиҳатидан, Ўзбекистон мамлакатда 12-ўринда турибди. Шунга қарамай, Қорақалпоғистон АССР, Жиззах, Сирдарё, Хоразм областларида Сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқариш вазифаси умуман қўйилган эмас, бундай маҳсулот ишлаб чиқариш планлаштирилмаяпти. Шундай қонуний савол туғилади: нега бундай бўлмоқда? Нима учун область партия комитетлари, область ижроия комитетлари партия кўрсатмаларини бажаришмаяпти? Биз ишлаб чиқараётган кўпгина буюмлар харидорларга ёқмай, омборларда ва базаларда чанг босиб ётиши балки уларга маъқул бўлаётгандир?

Касб ва ишчилик ғурурини йўқотиб қўйган ходимларни қаттиқроқ тергаб қўйиш, ҳамма маҳсулотларимиз энг юксак талабларга мос бўлишига, кишиларнинг ўсиб бораётган эҳтиёжини тағин ҳам тўлароқ қондиришига қатъият билан эришмоқ керак.

Планларни бажариш — энг асосий вазифа эканлигини унутмаслик керак. Аммо шу йилнинг ўзидаёқ 40 дан зиёд корхона маҳсулот реализация қилиш планларини, салкам 185 та корхона эса меҳнат унумдорлигини ўстириш планларини уддаламади, 200 дан кўпроқ корхона шартнома мажбуриятлари бажарилишини барбод этди, 44 миллион сўмлик маҳсулотни кам берди. Пасайишнинг ҳақиқий сабабларини, бунинг учун айбдор бўлган конкрет шахсларни топиш — партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотларининг бурчидир.

Ҳозир ишни шундай ташкил этиш керакки, бошланган беш йилликда илгари мўлжалланганига қараганда анча юксакроқ марралар белгиланиши ва унга эришилиши лозим. Шундоққина юзада кўриниб турган имкониятларнинг ўзидангина фойдаланилган тақдирда миллий даромадни илгари белгиланган 25,1 процент ўрнига 26 процент, аттестациядан ўтказиладиган буюмлар ўртасида Сифат белгиси қўйилган маҳсулот салмоғини 37 процент ўрнига 40 процент оширилишини таъминлаш мумкинлигини ҳисоб-китоблар кўрсатмоқда. Корхоналарни техника билан қайта жиҳозлаш ҳисобига маҳсулотнинг 1 миллиард 300 миллион сўмлик ўсишини таъминлаш зарур, бу эса дастлаб планлаштирилганига қараганда 112 миллион сўмлик кўпдир.

Жадаллаштиришнинг барча резервларини ишга тушириш ўн иккинчи беш йилликда миллий даромаднинг ўртача йиллик ўсишини ўн биринчи беш йилликдаги 3 процент ўрнига 4,6 процент миқдорида таъминлаши лозим. Аҳоли жон бошига бу кўрсаткич ўн биринчи беш йилликдаги 0,3 процент ўрнига 3,4 процент кўпаяди. Саноатда меҳнат унумдорлигини ўстириш ўртача йиллик суръатлари беш баравар ортади.

XXVII съезд агросаноат комплексини тобора жадал юксалтириш конкрет программасини белгилади. Ана шу программани амалга ошириш учун ўн иккинчи беш йилликда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш суръатларини анча ошириш, пахтадан, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларидан гарантияли ҳосил олинишини таъминлаш лозим бўлади.

Ҳар бир колхоз, совхозда, Давлат агросаноат комитетининг ҳар бир корхонасида жадаллаштириш резервлари бор. Ҳозир аграр секторда принцип жиҳатдан янги ташкилий қайта қуриш ишлари олиб борилмоқда. Ягона бошқарув органларини тузиш амалий хўжалик механизми билан мустаҳкамланмоқда. Бу хўжалик механизмининг моҳияти колхоз ва совхозларнинг ҳуқуқларини кенгайтиришдан, пировард натижалар учун уларнинг манфаатдорлигини ошириш ва масъулиятини кучайтиришдан иборатдир.

Мана шуларнинг ҳаммаси тармоқдаги ишларнинг аҳволини тубдан яхшилаш, коллективларнинг ташаббускорлигини авж олдириш учун реал шарт-шароитлар яратади. Сурхондарё область Термиз районидаги Жданов номли колхоз меҳнаткашлари барча кузги-қишки тадбирларни энг яхши муддатларда ва юқори сифатли ўтказиб, уруғлик ва техникани ўз вақтида тайёрлаб қўйдилар, кадрларнинг амалий ўқишини ташкил этдилар. Бу эса уларнинг ўз имкониятларини кўриб чиқиб, бу йил янги, яна ҳам юксакроқ марраларни белгилашларига имкон берди. Пахта етиштиришни ўтган беш йилликдаги ўртача йиллик даражага нисбатан 7 процент, гўшт, сут ва тухум етиштиришни 12-18 процент, дон ва сабзавот етиштиришни 1,5 баравар кўпайтиришга қарор қилинди. Умуман олганда, бу илгари планлаштирилганига қараганда 10 процент кўпдир. Хўжаликдаги ишларнинг аҳволи қабул қилинган мажбуриятлар аниқ ҳисоб-китобга асосланганлигини кўрсатмоқда. Чорва қишлови муваффақиятли ўтказилди, кўкламги дала ишлари яхши суръатлар билан олиб борилмоқда.

Ҳар бир коллективда белгиланган планларни, қабул қилинган социалистик мажбуриятларни синчиклаб таҳлил қилиш, жадаллаштиришга қаратилган конкрет иш нарядини белгилаб олиш лозим.

Пахтачилик — партия, совет, хўжалик органлари, коммунистлар, барча меҳнаткашлар алоҳида ғамхўрлик қиладиган соҳадир. Пахта ва унинг маҳсулотини етиштиришни кўпайтириш ҳамда сифатини ошириш бизнинг биринчи навбатдаги вазифамиз, ватанпарварлик ва интернационал бурчимиздир.

Бизнинг шароитимизда пахтачиликни жадал ривожлантириш — бу аввало экин майдонларининг илмий асосланган структурасига ўтиш, барча агротехника усулларини ўз вақтида ва сифатли бажариш, механизациялаш ва химиялаш воситаларидан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш демакдир.

Илгари ҳам алмашлаб экишнинг аҳамияти тўғрисида кўп гапирилган, махсус қарорлар қабул қилинган эди. Бироқ алмашлаб экиш атиги 375 хўжаликда тўлиқ ўзлаштирилган. Давлат агросаноат комитети, партия, совет органлари алмашлаб экиш яқин йиллар ичида ҳамма жойда ўзлаштирилишига ҳамкорликда куч-ғайрат сарфлаб эришишлари зарур.

Шу беш йилликда ягона кўрсаткичга — пахта толасига қараб планлаштиришга ўтиш кўзда тутилган, тола етказиб бериш ҳажмлари белгиланган. Шу муносабат билан пахта тайёрлаш ва уни қайта ишлаш системасини такомиллаштириш, пировард маҳсулот учун хўжаликлар билан ҳисоб-китоб қилиш тартибини белгилаш керак. Давлат агросаноат комитети, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими вақтни бой бермай, мана шу ниҳоятда муҳим ишга киришишлари лозим.

Машина теримини кенг кўламда жорий этиш — пахтачиликни интенсивлашнинг муҳим бўғинидир. Ҳозирги машиналар билан ҳосилнинг 90 — 95 процентини йиғиштириб олиш мумкинлигини тажриба кўрсатиб турибди. Аммо ўтган йили машина терими плани, айниқса, Бухоро, Фарғона областлари ва бошқа бир қанча областларда батамом барбод қилинди. Партия комитетлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ҳозирнинг ўзидаёқ бўлғуси ҳосилни механизмлар билан йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўришга ғоят пухта киришишлари, бу ишда майда-чуйда деган нарса йўқлигини эсда тутишлари ҳамда ҳамма жиҳатни— далаларни, машина-механизмларни ва энг муҳими кадрларни тайёрлашни кўзда тутишлари керак.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришни жадаллаштириш суғориладиган ерлардан яна ҳам самарали фойдаланишни, уларнинг унумдорлигини оширишни билдиради. Илғор хўжаликлар ҳар йили гектар бошига 6 минг сўмлик ва ундан ҳам кўпроқ маҳсулот олмоқдалар. Бироқ бизда умуман хўжаликларнинг экономикаси ниҳоятда оғир аҳволда қолмоқда. 450 та совхоз ўтган йилни зарар кўриб якунлади, фойда олиш плани атиги 62 процент бажарилди, 130 миллион сўм кам олинди. Маҳсулот таннархи ҳамма категориялардаги хўжаликларда пландагидан қарийб 700 миллион сўмлик ошиб кетди. Область, район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, агросаноат комитетлари ва бирлашмалари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари хўжаликларнинг экономикасини алоҳида контрол остига олишлари зарур. Бу шунинг учун ҳам муҳимки, яқин вақт ичида асосан барча колхоз ва совхозлар тўла хўжалик ҳисобига ўтказилади.

Аввало ерлар ва фермаларнинг самарадорлигини кўтариш, хўжалик юритишнинг иқтисодий самарасини ошириш зарур. Ўтган йили икки юздан кўпроқ хўжаликда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 20 центнер ва ундан ҳам камроқни ташкил этганлигига, сал кам 600 хўжалик 30 центнердан кам маккажўхори дони, сал кам 350 хўжалик эса гектар бошига 30 центнердан ҳам камроқ картошка олганлигига тоқат қилиб бўлмайди.

Интенсив технологиялар — ер унумдорлигининг калитидир. Кейинги вақтларда бу сўзлар тез-тез ишлатилмоқда. Ҳали ҳам бу сўзларнинг маъносига ҳамма тушуниб етгани йўқ. Бундай технологияларни амалда жорий этиш чораларини кўраётган кишилар эса бундан ҳам оз. Энди ана шундай ўзибўларчиликка чек қўйиш пайти келди. Давлат агросаноат комитети область ташкилотлари билан биргаликда қишлоқ хўжалик экинларини интенсив технологиялар асосида етиштириш ҳажмларини аниқлаб олиши, бўлинмаларни барча зарур моддий-техника ресурслари билан таъминлаши керак.

Ҳозир қишлоқда ишлаб чиқаришни самарали юритиш учун яхши шароитлар яратилмоқда. Партия ташкилотлари юксак профессионал маҳорат, манфаатдорлик билан актив ишлаётган кишиларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлашлари лозим. Энг муҳими эса, барчани янгичасига ишлашга ўргатишдан, мутахассисларнинг ролини, механизатор кадрларнинг малакасини оширишдан иборат. Бунинг учун эса ҳар бир район базавий хўжаликларга эга бўлиши керак.

Съездда жон бошига гўшт, сут, сабзавот ва мева истеъмол қилиш анча оширилишини таъминлаш вазифаси қўйилди. Вазифа шундан иборатки, фермалар маҳсулдорлигини муттасил ошириб бориш, маҳсулот етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш масалаларини оператив равишда ҳал қилиш, тармоқни юритиш илғор формаларини, илм-фан ютуқларини ва илғорлар тажрибасини сабот билан жорий этиб бориш керак.

Аҳолини сабзавот ва мевалар билан таъминлашни яхшилаш учун қўшимча имкониятлар яратилмоқда. Колхоз ва совхозларга қатъий харид планларини белгилаш кўзда тутилмоқда. Колхоз ва совхозлар пландан ташқари маҳсулотдан, картошка, мева ва сабзавотнинг эса пландаги анча қисмидан ҳам ўз ихтиёрларига кўра фойдаланишлари мумкин. Бизнинг шароитимизда шу маҳсулотларнинг пландан ташқари ҳар бир проценти 36 минг тоннани ташкил этади. Аввало, боғлар ва сабзавот экинлари ҳосилдорлигини ошириш, бу маҳсулотларни сақлаш ва қайта ишлаш базасини кенгайтириш, нобудгарчиликни камайтириш зарур.

Суғорма деҳқончилик шароитида мелиорация интенсивлашнинг бош омилларидан биридир. Республикада катта сув хўжалик қурилиши олиб борилмоқда. Бу қурилиш янгича ёндашув ва ечимларни талаб этади. Янги ерларни ўзлаштириш ва оқпоя ерларни яхшилашда оқилона нисбатга эришиш керак. Ишлаб турган шохобчаларни реконструкция қилишга сарфланаётган маблағлар тезроқ қопланиб, катта самара бермоқда. Бироқ Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан «Главсредазирсовхозстрой» бу соҳадаги ишларни секинлик билан қайта ташкил этмоқда.

Сувни тежаш, суғоришда сувни тежайдиган илғор технологияларни жорий этиш проблемаси ҳам кескин бўлиб турибди. Сувдан оқилона фойдаланиш мана шу жуда муҳим соҳа топширилган кишиларнинг малакасига боғлиқ. Колхоз ва совхозлар гидротехниклар билан таъминланмаган. Қорақалпоғистон АССРда уларнинг вазифасини, ҳатто ўрта маълумотга эга бўлмаган кишилар бажармоқда. Ҳолбуки, республикада ҳар йили 1500 мутахассис тайёрлаб чиқарилмоқда, уларнинг кўпчилиги халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ишламоқдалар.

Бу йил сув ниҳоятда тақчил бўладиган кўринади. Бинобарин, ҳозирнинг ўзидаёқ сувни тежаб-тергаб сарфлаш юзасидан қатъий чоралар кўриш керак.

Сув хўжалиги қурилишини янада ривожлантириш ва сувдан фойдаланишни яхшилаш фан-техника тараққиёти билан чамбарчас боғланган. Куни кеча «Известия» газетаси сув комплексларини бошқаришнинг автомат системаларини жорий этиш соҳасида биз қўяётган дастлабки қадамлар тўғрисида ҳикоя қилди, бу ишдаги камчиликларни ҳам қайд этиб ўтди. Госплан ва Фанлар академияси Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда «Главсредазирсовхозстрой» билан биргаликда бу проблемани ҳал этишга астойдил киришишлари керак.

КПСС XXVII съезди қарорларига мувофиқ, республикада қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ўртача йиллик ҳажмини 14 — 16 процент кўпайтириш мўлжалланмоқда. 1990 йилга бориб, пахта толаси етиштириш 1 миллион 830 минг тоннага, дон — 3,2 — 3,5 миллион тоннага, гўшт (сўйилган вазнда) — 540 — 560 минг тоннага, сут — 3,3 — 3,5 миллион тоннага, тухум — 2,7 — 3 миллиард донага етказилади. Мева, сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш кўзда тутилган. Зотан бизнинг энг асосий вазифамиз ана шу марраларга сўзсиз эришишни таъминлашдан иборатдир.

Съездда капитал қурилишни кескин яхшилаш талаб этилди, чунки партиянинг иқтисодий ва социал ривожланишни жадаллаштиришга қаратилган стратегик йўли талай даражада шу тармоқдаги ишларнинг аҳволига боғлиқдир.

Қурилишдаги ишларнинг жадаллаштирилишини таъминлаш учун инвестиция сиёсатини такомиллаштириш ва пудрат ташкилотларининг қувватларини ошириш талаб этилади. Съезд 2000 йилгача инвестиция циклини икки баравар қисқартириш вазифасини қўйди. Бу — бизнинг республикамизга тўла-тўкис ва батамом тааллуқли вазифадир.

Съездда маблағларни сочиб юборишга барҳам бериш вазифаси аниқ қилиб қўйилди. Бироқ афтидан кўпгина раҳбарлар ўтмишнинг зарарли тенденцияларидан сира ҳам воз кеча олмаётган, янгича асосда ишлашга ўта олмаётган кўринади. Улар инвестиция циклини чўзиб юбормоқдалар, тобора янги-янги объектларни бошламоқдалар ва илгари бошланган объектларга маблағларни тўлиқ ажратиб бермаяптилар. Масалан, Хоразм область ижроия комитети Дружба шаҳрида бир мактабни 1981 йилдан буён қурмоқда. Уни тамомлаш учун бир ярим миллион сўм маблағ керак, ижроия комитет эса 1986 йил учун атиги 330 минг сўм ажратмоқда, қурилишни яна беш йилга чўзиб юбормоқда. Айни вақтда областда учта янги мактаб қурилишини бошлаш кўзда тутилмоқда.

Қорақалпоғистон АССРда капитал маблағларнинг анчагина сочиб юборилишига йўл қўйилган, ваҳолонки, бундай практикага область партия комитети принципиал баҳо бермаяпти.

Буюртмачилар объектларни шу йилнинг ўзидаёқ планга киритадилар-у, лойиҳа-смета ҳужжатлари эса пудратчига ҳануз берилмаётган, қурилиш олиб бориш учун ер участкалари тайёрланмаган мисоллар оз эмас. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари ва агросаноат комплекси ташкилотлари мана шу эски касалга, айниқса, мубтало бўлган. Бугунги кунгача агросаноат бирлашмаларида капитал қурилишни пул билан таъминлаш атиги 42 процент расмийлаштирилган.

Бундай яроқсиз практикага барҳам бериш керак. Совет органлари, қурилиш ташкилотлари объектларни инвентаризациялаш борасида ғоят катта ишларни бажаришлари лозим. Объектларнинг қайсиларини қуришни давом эттириш, қайсиларини эса қолган объектларни норматив муддатларда ишга туширишни мўлжаллаб тўхтатиб туриш кераклигини белгилаб олиш, бўшаб қолаётган маблағ ва ресурсларни ана шу объектларга жамлаш керак. Госплан, Давлат банки ва Қурилиш банкининг республика конторалари шу ишлар устидан амалий контрол ўрнатишлари лозим.

Хусусан Қурилиш министрлиги, Главташкентстрой, Узагропромстройдаги пудрат ташкилотларининг қувватлари етарли эмас. Қурилиш индустриясининг кўпгина корхоналари ишга тушириш муддатлари қисқартирилган комплекслар қаторида қабул қилинди. Инвестиция циклини қисқартириш учун Министрлар Советига ўн иккинчи беш йилликда пудрат ташкилотларининг қувватларини ошириш комплекс программасини ишлаб чиқиш топширилди. Саноат корхоналари қайси идорага бўйсунганлигидан қатъи назар мазкур программани амалга оширишга, ностандарт ускуналар, жиҳозлар, асбоблар тайёрлашга жалб этилади.

Тармоқни янги босқичга кўтариш, батамом заводларда тайёрланган материаллар, конструкциялар ва буюмлар ишлаб чиқаришни таъминлаш, қўл меҳнатини ва ишлаб чиқаришда сув билан боғлиқ жараёнларни камайтириш учун ҳамма ишни қилиш керак. Бундай программалар ҳар бир пудратчи министрлик ва идора, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, областлар, шаҳарлар ва районлар бўйича ишлаб чиқилиши лозим.

Қурилиш билан бевосита шуғулланмайдиган министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва йирик корхоналар томонидан хўжалик усулидаги қурилиш ишларини анча ривожлантириш чора-тадбирларини белгилаш ва амалга ошириш, уларда бунинг учун аввало, корхоналарни реконструкция қилиш, техника билан қайта жиҳозлаш ва уй-жойлар қуриш соҳасидаги ишлар учун зарур қувватларни вужудга келтириш лозим.

Съезд 2000 йилгача ҳар бир оилани алоҳида квартира ёки уй билан таъминлаш вазифасини қўйди. Бизда бу проблема айниқса кескин бўлиб турибди. Ҳозир 250 мингдан кўпроқ оила уй-жой олиш учун навбат кутиб турибди, турар-жой билан таъминланишда мамлакатда энг паст даражада турибмиз. Биз икки мингинчи йилгача аҳолининг ўсишини ҳисобга олиб, 220 миллион квадрат метр уй-жой қуришимиз керак. Бу — аввалги уч беш йилликда барпо этилганига қараганда 2,5 баравар кўпдир. Уйсозликнинг ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш суръатларини кескин ошириш, уйсозлик комбинатлари фаолиятини, аввало, Қурилиш министрлиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда «Главсредазирсовхозстрой»нинг уйсозлик комбинатлари фаолиятини тубдан яхшилашни таъминлаш керак бўлади.

Айни вақтда монолит, каркас-панель ва анъанавий ғишт билан қуришни ривожлантириш, айниқса қишлоқда якка тартибда уй қурувчиларга мумкин қадар кўпроқ ёрдам бериш, хўжалик усули асосидаги қурилишни ҳар томонлама ривожлантириш керак.

Съездда таъкидлаб ўтилганидек, белгиланган планларни амалга оширишда муваффақиятга эришиш бошқарувни ва хўжалик юритиш методларини такомиллаштириш билан чамбарчас боғланган. Мана шу вазифаларни ҳал этишда иқтисодий органларнинг роли ниҳоятда каттадир. Айни шу органлар амалда партия сиёсати принципиал йўл-йўриқларининг тарғиботчилари бўлиб қолишлари керак. Госплан ўз ишининг формалари ва йўналишларини қайта кўриб чиқиши, маҳаллий план органларига раҳбарлик даражасини ошириши ҳамда ўртага қўйилган вазифаларни энг мақбул тарзда ҳал этиш учун уларга нисбатан талабчанликни кучайтириши керак. Ишлаб чиқарувчи кучларни янада ривожлантириш ва жойлаштириш ишлари перспектив планга қатъий мувофиқ равишда амалга оширилиши лозим. Область бўғинларининг иштироки билан барча областларнинг социал ривожланишини тобора баравар лаштириш чораларини кўриш керак.

Молия-кредит органларининг, моддий-техника таъминоти системасининг ишини тубдан ўзгартириш лозим бўлади. Кейинги вақтларда уларнинг экономикага таъсири заифлашди. Бир қанча тармоқларда молия интизоми паст. Тўлаш муддати ўтиб кетган қарз миқдори 4,5 миллиард сўмга етди. Биз оширилган процентларни тўлаш ҳисобигагина йилига 200 миллион сўмдан маҳрум бўлмоқдамиз. Молия министрлиги, банклар бошқа мақсадларда фойдаланилган оборот маблағларининг ўрнини давлат ҳисобига тўлдиришга уринаётганлар измидан бормасликлари керак. Иш ҳақи ва капитал маблағлар сарфланиши, нархларга риоя этилиши устидан яна ҳам қатъийроқ контроллик қилиниши лозим.

Статистикани жиддий равишда яхшилаш зарур. Бизнинг республикамизда кўзбўямачилик ва қўшиб ёзиш каби ярамас ҳоллар ҳамон учраб турибди. Қашқадарё, Тошкент областларида шундай фактлар аниқланди. Наманган областида аҳвол айниқса кўнгилсиз бўлиб, бу ерда текширилган корхоналарнинг амалда ҳар иккисидан бирида ҳисоб беришда бузилишга йўл қўйилган. Маиший хизмат, уй-жой-коммунал хўжалиги, давлат, кооператив савдоси, умумий овқатланиш корхоналарида кўзбўямачиликка қарши кураш ниҳоятда суст олиб борилмоқда.

Қишлоқ хўжалигида шу хилдаги салбий ҳолатлар тугатилмаган. Андижон, Бухоро, Навоий, Сирдарё, Самарқанд областларида дағал хашак тайёрлаш, сут етиштириш, чорва ва парранда харид қилиш тўғрисидаги ҳисоботларда қўшиб ёзишлар очиб ташланди. Пахта, маккажўхори экиладиган майдонларни камайтириб кўрсатиш, кузги экинлар экиладиган ерлар тўғрисидаги маълумотларни нотўғри бериш ҳоллари мавжуд.

Бу фактлар шуни кўрсатадики, республика партия комитетлари корхоналар ва хўжаликларнинг ишини ёмон контрол қилмоқдалар, маъмурий органлар эса қониқарсиз назорат қилмоқдалар. Республика Марказий статистика бошқармаси ҳам бундан буён шундай ишлаши мумкин эмас.

Ҳар қандай ишнинг муваффақияти кишиларга, уларнинг малакасига, ишга бўлган ҳалол ва масъулиятли муносабатига боғлиқдир. Ҳозирги пайтда барча категориядаги ходимларга нисбатан талабчанлик беқиёс даражада ошмоқда. КПСС XXVII съездида таъкидланганидек, узлуксиз таълим ягона системасини вужудга келтириш вазифаси кун тартибига қўйилди. Республикада мутахассислар сонига оид кўпайтириб рўкач қилинган кўрсаткичлар ана шу мутахассисларни тайёрлаш сифати, малакаси пастлигини яшириб келди. Кўпгина олий ўқув юртларида, айниқса техника ва физика-математика олий мактабларида, профессор ўқитувчилар орасида фан докторлари ва кандидатлари жуда оз. Студентлар конструкторлик бюроларининг ишида бўлғуси мутахассислардан бор-йўғи минг киши қатнашмоқда. Асосий олий ўқув юртларидаги аҳвол мана шундай. Филиалларда мутахассислар тайёрлаш сифати бундан ҳам паст.

Шу боисдан биз XXVII съездда Ўзбекистоннинг студент-ёшларини мамлакатнинг марказий олий мактабларида ўқитишда республикага ёрдамни кучайтириш тўғрисидаги масалани қўйишга мажбур бўлдик. Айни вақтда республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги олий мактаб ишини қайта қуриш юзасидан конкрет чора-тадбирларни кўриши лозим.

Ҳам иқтисодий, ҳам социал, ҳам сиёсий аҳамиятга эга бўлган энг мураккаб, энг актуал вазифалар орасида меҳнатга лаёқатли аҳолининг иш билан банд бўлмаган қисмини ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этиш республика партия ташкилоти учун жуда муҳимдир. Бу ғоят долзарб проблемани ҳал этишга аслида барча кучларимизни, айниқса халқ депутатлари Советларини жалб этишимиз керак. Меҳнатга лаёқатли аҳолининг ҳаммасини ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб этиш комплекс программасини қатъият билан амалга ошириш лозим.

Саноат ишчилар синфини туб аҳоли ҳисобига қатъиян тўлдириб боришга, Нокоратупроқ, Сибирь, БАМ, Узоқ Шарқ зоналарининг қиёфасини ўзгартиришда қатнашаётган Ўзбекистон вакиллари сонини кўп карра оширишга алоҳида эътибор бериш керак.

Ёшларни ижтимоий фойдали меҳнатга тайёрлаш, умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш муҳим вазифадир. Республика мактабларида устахоналар етишмаяпти. Ўтган йили 280 та мактаблараро ўқув устахоналарини ташкил этиш мўлжалланган эди, аммо фақат 28 та шундай устахона очилди. Ҳунар-техника билим юртлари қишлоқ хўжалик машиналари, пайвандлаш техникаси, тикув ускуналари билан кам таъминланган. Қолаверса, ҳунар-техника билим юртларининг структураси ҳам шундайки, уларни битириб чиққан кишиларнинг 46 проценти қишлоқда, атиги 19 проценти саноатда, 13 проценти қурилишда ишлаши мўлжалланган. Маориф министрлиги билан Ҳунар-техника таълими давлат комитети жуда шошилинч чоралар кўришлари, партия комитетлари, совет органлари эса мактаб ислоҳотида кўзда тутилган барча тадбирларнинг сўзсиз бажарилиши учун корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликларнинг раҳбарларига нисбатан талабчанликни кучайтиришлари лозим. Шу билан бир қаторда таълим олиш ва стажировкадан ўтиш учун ёшларни мамлакатнинг саноат марказларига кўпроқ юбориб туриш фойдали бўлади.

Принципиал аҳамиятга эга бўлган яна бир масала борки, у ҳам бўлса рус тилини ўқитишдир. Урганчдаги мактаб-интернат директори М. Ёқубова бу ҳақда XXVII съездда партиявий принципиаллик билан бундай деди: дабдабали конференциялар вақти ўтди, энди ҳамма жойда ишга чинакамига киришиш керак.

Инсон омили ролини ошириш партия сиёсатининг бош мақсади — одамлар тўғрисида ҳар томонлама ғамхўрлик қилиш, халқ фаровонлигини муттасил юксалтириш билан чамбарчас боғланган. Ўн иккинчи беш йилликда республика аҳолисининг пул даромадлари 19 — 20 процент ортади. Аҳоли учун товар ишлаб чиқариш, ҳақ тўланадиган хизмат кўрсатиш ҳажми анча кўпаяди.

Бироқ аввало биз XXVII съезд таъкидлаганидек, меҳнатнинг шароити, характери ва мазмунини жиддий равишда ўзгартиришга эришишимиз керак. Ҳозир кам малакали қўл меҳнати ва оғир жисмоний меҳнатни кескин камайтириш, келгусида эса батамом тугатиш, ишлаб чиқаришда маиший шароитни яхшилаш алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Кўпгина корхоналарда, ташкилотлар ва хўжаликларда иқтисодий ҳамда социал ривожланиш планлари йўқлигига, ишлаб чиқаришдаги маиший шароитга етарлича эътибор берилмаётганлигига биз бундан буён тоқат қила олмаймиз.

Қишлоқ турмушини ташкил этиш жиддий масала бўлиб қолмоқда. Кўпгина посёлкалар, қишлоқларнинг санитария ҳолатини яхшилаш, уларни сифатли ичимлик сув, электр энергия, газ, радио шохобчаси ва телефон алоқаси билан таъминлаш зарур. Биз социал-маиший соҳани секин-аста яхшиламай, балки қатъиян қайта қуришимиз лозим. Бунда ҳашар эълон қилиш, бутун куч, барча имкониятларни бирлаштириш зарур. Ўн иккинчи беш йилликда қишлоқ жойларда 18,5 миллион квадрат метр уй-жой барпо этиш мўлжалланади.

Медицина муассасаларининг ишидаги камчиликлар кўплаб шикоятларга сабаб бўлмоқда. Бу соҳада соғлиқни сақлаш хизматининг моддий-техника базаси жиддий равишда орқада қолаётганлиги, медицина хизматини ташкил этишдаги нуқсонлар билан боғлиқ проблемалар комплексини ҳал этиш лозим бўлади.

Аҳолига савдо, маиший, коммунал хизмат кўрсатишни қатъиян яхшилаш учун кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар кўриш, жамоат транспортида тартиб ўрнатиш талаб этилади. Узоқ давом этган узилишлардан сўнг, январь, февраль ойларида товар обороти ва маиший хизмат кўрсатиш плани бажарилди. Бироқ мавжуд имкониятлардан ҳали ҳам яхши фойдаланилмаяпти. Шуни айтиш кифояки, Ўзбекбирлашув омборларида савдо машина-ускуналаридан 5 мингтаси бекор ётибди.

Қолоқлик, социал масалаларнинг ҳал этилмаганлиги норозилик келтириб чиқармоқда, хатларнинг сонини кўпайтирмоқда. Ўтган йилнинг бошидан буён Компартия Марказий Комитетигагина 22 мингдан ортиқ ана шундай характердаги хатлар келди. Бу эса хатлар умумий сонининг 70 процентга яқин қисмини ташкил этади. Шуниси характерлики, Марказий Комитетга мурожаат қилингандан сўнг шикоятларнинг учдан бир қисмидан кўпроғи ижобий ҳал этилди. Келинглар, ҳар бир асосли шикоятни диққат-эътибор билан кўриб чиқишни, унда кўтарилган масалаларни ҳал этиши шарт бўлган, аммо ҳал қилмаган шахсларни партиявий жавобгарликка тортишни қоида қилиб қўяйлик.

Инсон омилини активлаштиришда халқ депутатлари Советларининг аҳамияти ортиб бормоқда. Улар ўз территориясидаги ҳаётнинг барча соҳалари учун жавобгарликни амалда ўз зиммасига олишлари керак. «Агар кимдир: бу мен ҳал қиладиган масала эмас, дейдиган бўлса, Советлар учун масалани бу тахлитда қўйиш мақбул эмас, — деб таъкидлади М. С. Горбачев. — Уй-жой ва маориф, соғлиқни сақлаш ва оммавий талаб қилинадиган моллар, савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси, жамоат транспорти ва табиатни муҳофаза қилиш айни улар ғамхўрлик қиладиган соҳалардир». Айтилган гаплар касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳамда бошқа жамоат ташкилотларига, меҳнат коллективларига тўла тааллуқлидир.

Шу муносабат билан хотин-қизлар жамоатчилигини активлаштириш тўғрисида алоҳида айтиб ўтмоқчиман. Бугунги кунда Ўзбекистон хотин-қизлари хўжалик ва маданий қурилишга катта ҳисса қўшмоқдалар, улар партия, совет, касаба союз ва комсомол органларида муносиб ўрин олишган. XXVII съездда киритилган таклиф — хотин-қизлар кенгашларини тиклаш, уларни Совет хотин-қизлари комитети бошчилигидаги ягона ташкилотга бирлаштириш тўғрисидаги таклиф республикамиз учун алоҳида муҳим аҳамиятга эгадир. Айни Ўзбекистон хотин-қизлари турмушни қайта қуришдек муҳим ишда, бошқа кўпгина социал масалаларда ташаббус кўрсатсалар шонли воқеа бўлур эди.

Кўпгина раҳбарларимизда нотўғри анъана таркиб топди. Меҳнат ва турмуш шароитлари ҳақида гап очиладиган бўлса, дарҳол маблағ етишмаслигини пеш қилишади. Кўпинча бу оддий баҳонадир. Масалан, яқинда ўтказилган текшириш КПСС Марказий Комитети ҳамда республика партия активининг клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тўғрисидаги қарорлари Тошкентда, Қорақалпоғистон АССРда, Тошкент, Бухоро, Хоразм, Сурхондарё, Сирдарё областларида ва бошқа бир қанча областларда жуда қониқарсиз бажарилаётганлигини кўрсатди. Партия қарорларини бажаришга бундай муносабатда бўлишга сўзсиз хотима берилиши керак

Янги турмуш учун кураш истиқомат жойларида олиб бориладиган ишларни жиддий қайта қуришни тақозо этади. Социалистик турмуш тарзини қарор топтириши лозим бўлган қишлоқ, посёлка Советлари, маҳалла комитетлари ҳамон даромадига яраша яшамаётган, ошкора мешчанлик ва молпарастлик кайфиятларини вужудга келтираётган кимсаларга қарши курашда ҳозирча қатъий сўзларни айтишганлари йўқ. Бизда 14 мингга яқин маҳалла комитети бор, ана шу маҳалла комитетлари раислари орасида учдан бир қисмидан ҳам камроғи олий маълумотга эга. Маҳалла комитетлари составида коммунистлар (38 процент), хотин-қизлар (12 процент) жуда кам. Активларнинг сифат состави ундан ҳам бўш. Кўпинча маҳалла комитетларининг ўзи қолоқ кайфиятлар таъсирига берилиб кетмоқда.

Атеистик ишда партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари асосан фактларни қайд этиш билан чекланиб қолмоқдалар, мурососозлик позициясини эгалламоқдалар. Коммунистлар диний маросимларда иштирок этаётган ҳоллар бўлишига қарамай, уларнинг жуда озчилиги муносиб равишда жазоланди. Атеистик тарбия, янги илғор анъаналарни жорий этиш — маъмуриятчиликни, қўпол тазйиқни ва волюнтаристик усулларни рад этувчи қунт билан бажариладиган мураккаб ишдир. Совет турмуш тарзини такомиллаштириш кенгашлари бу ишда етакчилик қилишлари керак.

КПСС XXVII съездининг қарорлари партия комитетлари ва ташкилотларининг ташкилотчилик ҳамда сиёсий ишлари барча томонларига новаторларча ижодий ёндашувни тақозо этади. Биз ҳаммамиз Сиёсий докладда республика партия ташкилоти шаънига айтилган ўша ўткир ва ҳаққоний танқиддан сабоқ чиқариб олишимиз керак. Бизда холисона ва талабчан таҳлил этиш ҳамда талабчанлик руҳида баҳо бериш учун ёпиқ зоналар ва лавозимлар бўлмаслиги лозим.

Ҳозир танқид ва ўз-ўзини танқидга муносабат ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир ходим сиёсий етуклигининг мезонидир. Партия турмушининг мана шу энг асосий нормасини сўзда эътироф этиш, нуқсонлар ҳақида кўпчиликнинг олдида гапиришнинг ўзи камлик қилади. Танқиддан тўғри хулосалар чиқариб олиш, аниқланган камчиликларни зўр ғайрат билан тузатиш, айниқса, муҳимдир.

Шу жиҳатдан съездолди ҳисобот-сайлов кампанияси давомида айтилган фикр-мулоҳазалар ва таклифларни рўёбга чиқариш борасидаги ишлар алоҳида аҳамиятга эга. Афсуски, кўпгина партия комитетлари бу ишга жўнгина ёндашдилар. Яқинда Марказий Комитет Андижон область партия комитетининг фаолиятини ўрганиб, жиддий камчиликларни аниқлади. Область комитети ва унинг бюросининг эътибори жузъий камчиликларга қаратилган бўлиб, шу камчиликларни келтириб чиқарувчи сабаблар эътиборга олинмаган. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, тежамкорлик режимини кучайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, интизомни мустаҳкамлаш тўғрисидаги таклифларнинг анчагина қисми кўпгина партия ташкилотларининг эътиборидан четда қолган. Бошқа партия ташкилотларида ҳам ишларнинг аҳволи бундан яхши эмас. Аҳволни дарҳол тузатиш керак.

(Давоми 3-бетда).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ЯКУНЛАРИ ВА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ БОРАСИДАГИ ВАЗИФАЛАРИ

(Боши 1-, 2-бетларда).

Коммунистларнинг, айниқса раҳбарларнинг ҳисоботларини эшитиш практикасига ҳам янгича ёндашиш зарур. Ишни ўртоқларча ва талабчанлик билан анализ қилишнинг бундай таъсирчан формасига ҳали ҳамма жойда ҳам амал қилинаётгани йўқ, деб билмайди. Бизда Марказий Комитет секретарларидан бошлаб барча раҳбарларнинг вақти-вақти билан ҳисоботларини эшитиш системаси мавжуд. Ишни шундай ташкил этиш зарурки, ҳисобот даври мобайнида ҳар бир коммунист, ҳар бир раҳбар ўз мажбуриятларини қандай бажараётганлиги тўғрисида маълумот бериб турсин.

Собиткадамлик ва қатъият, сўз билан ишнинг бирлиги — партиянинг иш услуби ва методларига нисбатан съезд олға сурган асосий талаблар мана шулардан иборат. Бироқ ўтган партия комитетлари ўз ишларини секинлик билан қайта ташкил этмоқдалар. Ҳужалик органларининг ўрнини босиб, ҳамон маъмурий харакат тердаги масалаларни ҳал этишга кўшилмоқдалар.

Ҳужалик ва маданий қурилишнинг барча масалаларини бошланғич партия ташкилотлари иши нуқтаи назаридан кўриб чиқиш керак.

Сайлов тугагандан кейин орадан салкам беш ой вақт ўтди. Амма кўпгина район, шаҳар ва область партия комитетлари ҳали ҳам бу ишга жиддий эътибор бермаяптилар.

Бошланғич партия ташкилотлари билан ишлаш, ҳисоботлар ва билан иш ташкил этиш — бугунги кундаги энг муҳим вазифалардан биридир.

Партия — совет жамиятининг сиёсий ва маънавий авангардидир, деб таъкидланди КПСС XXVII съездида.

Умуман республикада партия сафларини шакллантириш ва ўстириш ишлари мувофиқ амалга оширилмоқда.

Шу, ниҳоятда масъулиятли ва шарафли вазифани ҳал этишга барча партия комитетлари ва ташкилотлари, идеология активи ўз кучларини сафарбар этишлари лозим.

Хозир ҳар бир коммунист нихи карра, уч карра жадал ишлаши керак.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

СИФАТ—МАҲСУЛОТ ҚАДРИ

Ишчилар билан жонли мулоқот учун мана шу корхона танланганди бежиз эмас. Шаҳардаги 37 та саноат корхонасидан 31 тасида кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарилади. Аммо уларнинг сифати ўсиб бораётган талаблардан анча паст. Айниқса, пойабзал фабрикасида аҳвол ташвишли. Кейинги йилларда корхона маҳсулотларидан истеъмолчи кўп шикоят қила бошлади.

Сўнгги йилларда айниқса кескин тус олган бу муаммолар ҳамон ҳал қилинмаётган.

Фабрика раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари корхона ишчиларига зарур меҳнат шароитларини яратиш борасида ҳам анча ишлар қилдилар.

Юзага келган ташвишли аҳволни тушунишингиз учун бир мисол келтирамиз.

Корхонада ўн иккинчи беш йиллик дастлабки йили ўз олдига қўйилган вазифаларни бажаришга киришди.

«Ҳар қандай ишнинг муваффақияти, — деб таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий доклади да, — оммавий онгда кўп жиҳатдан унинг иштирокчилари ўзлари ишни қандай бажараётганларига боғлиқдир».

Модий жиҳатдан қизиқтириш, кадрларнинг психологиясини қайта қуриш — таъкидлаб ўтилганидек, улар маҳсулот сифатини оширишнинг энг муҳим шартларидир.

Фабрикада ишлаб чиқариш харитаси тузилган.

ТАЛАБЧАНЛИК ЕТИШМАГАЧ...

«Очиқ хатлар куни»ни шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Э. Салимов кириш сўзи билан очиб, фабрикада кўп бригада ишчиларининг сабабларини ҳар томонлама таҳлил этди.

ШЕРИКЛИКДА АҲИЛЛИК КЕРАК

Фабрика 1-цехининг илғор бичувчиси М. Раҳматов бундай деди:

— Ишлаб чиқараётган маҳсулотимизнинг харидоргир бўлиши кўп жиҳатдан хом ашёнинг сифатига боғлиқ.

Заддан овоз: «Ўзбекистон» бирлашмаси маҳсулотлари 2-сорт, ҳатто 3-сорт.

Тўғри, бу ва бошқа сабаблар учун ўтган йили фабрикамиз 28 минг сўм жарима солинди.

«Ўзбекбирлашув»нинг савдо базаларида ҳар йили 3—4 миллион сўмлик маҳсулот сотилмай ётади.

Бундай ахволни тузатишнинг бирдан-бир йўли ахоли талабига яраша янги турдаги пойабзалларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйишдан иборат.

Бухоро пойабзал фабрикасининг ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимлари КПСС XXVII съезди ўз ишини бошлаганидан бир ой ўтгач, кундузги смена алмашув пайтида корхона клубида тўпланишди. Газета редакцияси шаҳар партия комитети билан биргаликда меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш йўли билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш муаммоларига бағишлаб «Очиқ хатлар куни» ўтказди.

Биз «Ўзбекистон» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарларидан тайёрланаётган хом ашё сифатини яхшилашни сўраймиз.

ИШЧИ ВИЖДОНИ — ЭНГ ЯХШИ НАЗОРАТЧИ

Шаҳар партия комитети биринчи секретари Э. Салимов сўзини коллектив аъзолари ўртасида масъулиятни кучайтириш зарурлиги ҳақида давом эттирди.

— Янгида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, — деди у, — маҳсулот сифати учун ходимлар масъулиятини ошириш масаласини муҳокама қилди.

Нотиқ фабрикада етказиб берилаётган елимнинг сифатсизлиги ҳақида гапирди.

Фабрика 2- ва 4-цехларининг бошлиқлари меҳнат ветеранлари А. Саидов ва М. Давидовлар ўз сўзларида ишлаб чиқариш хусусиятларини ҳисобга олиб иш ташкил этилиши ҳақида гапирдилар.

4-цех мастери Ҳ. Назарова:

— Дастгоҳларнинг двигателлари етишмайди. Мотористлар жуда кам.

4-цех мастери М. Расулова:

Деб ҳисоблайман. Ана шунда ишчи кучидан ҳам, вақтдан ҳам унумли фойдаланиш мумкин бўлади.

— Ишлаб чиқариш учун энг зарур майда асбоблар ҳам етишмаяпти.

«Узокобувьпром» республика бирлашмаси бош инженери Г. И. Мир ишлаб чиқариш ҳақида гапирди.

РЕКОНСТРУКЦИЯ — ДАВР ТАЛАБИ

Корхонамиз ишчилари учун яратилган меҳнат ва дам олиш шароитларининг талабларга жавоб бермаслигини тан олиш керак.

Мазкур цехлардаги асбобускуналар маънавий жиҳатдан эскириб қолган.

Шу йилнинг февралида «Узокобувьпром» бошқармаси маҳсулот ишлаб чиқаришга рухсат берди.

Бутун умидимиз яқин йилларда амалга оширилган реконструкциядан.

Корхонада келгуси икки йил ичида аслида янги фабрика қурилиши планлаштирилган.

Янги корхона ишлайдиган ходимлар учун турар жой, болалар муассасаси қурилишига ҳам янги қувват ажратилган.

Афсуски, қурилиш ишлари жуда кўп камчиликлар билан олиб борилмоқда.

«Очиқ хатлар куни»да тушган саволлар ичида маданий-маиший масалалар алоҳида ўрин тутди.

«Очиқ хатлар куни»даги ўзаро фикрлашув корхонада меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш соҳасидаги қўпгина муаммоларни ҳал этишда муҳим роль ўйнаши шубҳасиз.

Шаҳар ижроия комитети, унинг бўлим ва бошқармалари ишчи ва мутахассисларнинг ҳар бир таклифини эътиборга олиб режалаштирди.

Шаҳар партия комитети «Очиқ хатлар куни»да баён этилган фикр-мулоҳазаларни амалга ошириш учун қарор қилди.

М. ЖАЛОЛОВ, Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Редакциядан: «Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси Бухоро пойабзал фабрикасида маҳсулот сифатини яхшилаш ҳамда унинг бажарилиш масалалари ўз назоратига олиб, маълум муддатдан кейин яна шу темага қайтади.

Чет элларда

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Жаҳон матбуоти Совет — Жазоир музокараларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Жазоир Халқ Демократик Республикаси президенти, Миллий Озодлик Фронти партиясининг Бош секретари Шадли Бинжадид шарафига берилган зиёфатдаги нутқини кенг миқёсда шарҳламоқда.

Афсуски, АҚШнинг ҳозирги маъмурияти совет ва ҳужалик органларининг 1986 йили планлар ҳамда социалистик мажбуриятларни бажаришга қаратилиши керак. (ТАСС).

БМТ Хавфсизлик Кенгашида

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС мухбири В. Черништев хабар қилади: СССРнинг илтимосига биноан шошилинч чақирилган БМТ Хавфсизлик Кенгаши АҚШнинг Ливияга қарши тажовузкорлик ҳаракатлари натижасида Ўрта ер денгизи жанубида юз берган хавфли вазиятни муҳокама қилишга киришди.

Хавфсизлик Кенгаши АҚШнинг Ливияга қуролли ҳужуми оқибатида юзага келган вазиятни муҳокама этишни давом эттирмоқда.

АДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ НОТАСИ

КОБУЛ. (ТАСС). Бахтар агентлигининг хабар қилишича, ГФРнинг АДРдаги муваққат ишлар вакили Афғонистон ташқи ишлар министрлигига чақирилди ва унга бу ерда нота топширилди.

АДР ташқи ишлар министрлиги, дейилади нотада, ГФР раҳбар доираларининг Афғонистон ички ишларига қўпол аралашуви тўхтатилишини талаб қилади.

САМОРА МОЙЗЕС МАШЕЛНИНГ СССРга ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Совет раҳбарларининг таклифига биноан ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикаси Президенти Самора Мойзес Машел шу йил 30 март куни амалий дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келади.

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

ВЦСПС таклифига биноан Совет Иттифоқига келган Афғонистон Касаба союзлари марказий кенгашининг делегацияси Ўзбекистон касаба союзлари билан танишди. Меҳмонлар республика касаба союз ташкилотлари фаолияти, маданият саройлари ва спорт иншоотларининг иши билан танишдилар. Улар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини, Ўзбекистон ССР Халқ ҳужалиги ютуқлари кўргазмасини бориб кўрдилар. Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлдилар, колхозга сафар қилдилар.

АДРдан келган меҳмонлар Узсовпрофда қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГАЛЛА МАҲСУЛОТЛАРИ МИНИСТРЛИГИ:

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

БУВАЙДА РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

ЁЗУВЧИ ЎЙЛАРИ

Мана ўн уч йилдирки, Она ҳайкали пойида мангу олов ёниб турибди. Бу олов Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган қаҳрамонларимиз хотираси учун ёқилган. Бу қардошлик қабристонида Ватан ҳимояси учун ҳалок бўлган ярим минг жангчи ётибди.

Зиёратгоҳга қадам босишингиз билан бирдан сергак тортасиз-у, тин оласиз, борлигингизни муқаддас бир туйғу қуршаб олади. Тугмаларингизни қадаб оласиз, чанг-губорингизни қоқасиз, пойингиздаги майса ўтларни босиб олмаслик учун авайлаб қадам ташлашни ўйлайсиз.

Мармар зиналар сизни юқорига, Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари бош қўйган, мангу уйқуда ётган табаррук масканга, фарзандлари дийдорига тўймаган, ҳамон урушга кетган ўғлонлари йўлига кўз тутаётган Мотамсаро Она ҳайкалига олиб чиқади.

20 миллион фарзандини ерга берган Она тимсоли қошида вужудларимиз ёшга тўлади. Унинг кўксидаги изтироб, меҳр гулханлари [illegible] мармар саганаларга [illegible] туюлади. Сукунат бағрида [illegible] жангларнинг суронлари чиқиб келаётгандай туюлади. Не-не покиза муҳаббатлар, куйланмай қолиб кетган ёр-ёрлар, аллалар эшитилаётгандай... Она рўмолининг учи билан кўз ёшларини артаётгандай туюлади.

Она ҳайкали пойида ётган қаҳрамон-жангчиларимизнинг қабр тошларига назар ташлаймиз. Халқимизнинг довюрак, жасур фарзандлари эди улар.

Генерал-майор Собир Раҳимов, мислсиз қаҳрамонликлар кўрсатган Неъматжон Ҳакимов, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари — ўзбек йигити Жўрахон Усмонов, ажойиб рус йигити Виктор Малясов, қардошим дея шаҳид кетган қозоқ Қали Асанов, татар Вали Матаҳмедов, тожик Амир Назиров, туркман Муҳаммед Сатторов, грузин Хамоладзе, қорақалпоқ Хушланиш Йўлдошев, белорус Николай Жук, литвалик Смидзиз Арвазин, украиналик Павлик Олейников...

Мотамсаро Она улар хилқатини қўриқлаб тургандай, бир умр бедор. У ҳар субҳи чоғ қуёшнинг уйқудан уйғонишини кутади, ҳар оқшом уни кузатади, тунлари юлдузлар шодасига термулади. Она соғинчи юрагида, муҳаббати бағрида, ишонч-умидлари барҳаёт. Чунки: жонидан кечиб ёниб бораётган самолёти билан душман эшелонини портлатган ўғлонини эл унутмаган букун. Унинг хотираси ёниқ. Одамлар зиёратга келади, келаётир. Душман пулемётига кўксини қалқон қилган боласини эл унутмайди ҳеч. Белига граната боғлаб, душман танки остига отилган ва душман бағрига ўт қўйган [illegible] эл унутмайди.

Ҳайкал пойида [illegible] турли миллат фарзандлари [illegible] ёнма-ён ётибдилар. Бирининг сочи кўнғир, бирининг [illegible] қоп-қора, бирининг кўзи осмондек мовий, бирининг чўлпон юлдуздек ўтли бўлгандир. Зиёратга келаётганларнинг кети узилмайди. Ям-яшил мажнунтоллар, гулга кирган арғувонлар уларга таъзимга бош эгиб турибди. Москва, Тула, Брест, Одесса, Новороссийск, Минск, Севастополь, Волгоград, Киев, Ленинград — Қаҳрамон шаҳарлар номи ёзилган мармар устунлар ёнида мактаб ўқувчилари тўпланишиб, халқ қаҳрамонлиги, суронли йиллар ҳикоясини тингламоқдалар. Фрунзе районидаги 26-мактабнинг 9-синф ўқувчилари Ҳабиба Ўрмонова, Холида Ўрмонова, Муҳайё Исломова, Дилдора Оббосовалар урушда ҳалок бўлган қаҳрамонларнинг мармар қабр тошларига гулдасталар келтириб қўйдилар.

Тўқимачилик комбинатининг ип йигирувчиси Лариса Тазиева қизчаси Мария билан хиёбон оралаб юрибди.

— Мен тез-тез бу хиёбондан ўтиб тураман, — дейди Лариса. — Отам Сирей Тазиев Улуғ Ватан уруши қатнашчиси. Отам: «Урушда ҳалок бўлганларнинг хотираси олдида сизлар ҳамиша бош эгинг, уларни ҳурмат билан ёдга олинг», деб уқтиради бизга. Турмуш ўртоғим Николай Горев қурувчи бўлиб ишлайди. Биз қизчамиз Марияни етаклаб бу ерга келиб турамиз. Келиб турамиз сўзи оз. Биз ишлаб чиқаришдаги ҳар бир зафаримизни шу йигитлар учун бағишлаймиз. Ўзим 17 йилдан буён комбинатда ишлайман. Сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш — бизнинг бурчимиз, шиоримиз. Дугоналарим Люба Турсунова, Неля Серязова, Нина Грязнова билан бирга [illegible] «Ўзим ва ўша йигит учун» шиори [illegible] бошида туради.

Мармар саганалар оралаб [illegible] Она ҳайкали пойига гуллар олиб келаётганларни учратдик. [illegible] Мамедали [illegible], келин Янгийўлдаги алоқа бўлимининг [illegible] Нина Ильясова билан суҳбатлашамиз. Уларнинг тақдири, бир-бирини учратиб, севиб қолишиб турмуш қуриш тарихи ажойиб. 1985 йилнинг 19 сентябри эди, эслайди улар. Мана шу қардошлик хиёбонига гулдаста кўтариб келган солдат Мамедали, худди шу ерда Нинани учратиб қолади. Она ҳайкали пойига гулдаста қўйиб тиз чўкиб ўтирганларида... бир-бирларига ҳамдардлик билан термулиб қарайдилар. Улуғлар, фидойи ота ва акаларга садоқат тоза, самимий муҳаббатнинг илк ғунчаларини тугади. Икки ёш ана шундай топишадилар...

— Бобом ҳозир 115 ёшда, Доғистонда яшайди, — дейди Мамедали. — У Гражданлар урушида қатнашган. Отам Улуғ Ватан уруши йилларида Берлингача борган. Польша, Чехословакияни озод қилишда қатнашган. Биз дам олиш соатларида Тошкентнинг гўзал манзарали жойларига, кино, театрларга боришимиз мумкин эди. Лекин биз кўпинча шу хиёбонга келамиз. Бу ерда бахтимиз учун курашганлар ётибди. Бу ерда бизнинг бахтимизни, севгимизни топиб берганлар ётибди. Ватандошларимизга садоқат биз учун энди оиламиз, севгимизга садоқат рамзи бўлиб қолган...

Қардошлик хиёбонида шинель кийиб фронтга кетган, жанг майдонларидан қайтмаган қизлар ётибди. Қутли Аҳмедова, ленинградлик ҳарбий фельдшер Ольга Петровна [illegible] улар [illegible] ярадор жангчиларнинг [illegible] бўлдилар. [illegible] ларга муҳаббати ҳам бир жаҳон оналарининг. Улар қардошлик хиёбонига тез-тез келиб туришади. Саодат опа Раҳимова Улуғ Ватан уруши бошланганда уч ойлик келинчак эди. У эри Зулунбойни куёвлик либосида жангга узатди. Зулунбой Венгрия учун бўлган жангларда қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Зулунбойнинг Кештерени қишлоғидаги қабрига венгер онаси гуллар қўяди. Саодат опа эса уни ёдлаб, қардошлик мозорига гуллар келтиради.

Биз буюк интернационал оиланинг оналаримиз, аёлларимиз, қизларимиз. Биз улуғворликни ҳам, шодликни ҳам, ғам-андуҳни ҳам бирга баҳам кўрамиз. Улуғ Ватан уруши йилларида бу ҳамжиҳатлик катта имтиҳондан ўтди. Рус аёлининг дардига ўзбек онаси малҳам қўйди, ўқ еган ўзбек жангчисини ажал сели ёғилиб турган жанг майдонидан рус қизи опичиб олиб чиқди. Ўша кезлар юзлаб рус, украин, белорус, молдаван ва бошқа миллат болалари ўзбек бувиларининг иссиқ ўчоғидан тамадди қилди, оташли бағрига бош қўйди, ўланли бешигида аллаланди...

Жангчи қизлар қабрига гулларни баҳор юртининг баҳор қизлари, куёвлари ва келинлари келтираётир. Қутли Аҳмедованинг қабр тошига гуллар қўяётган келин ва куёв билан суҳбатлашамиз. Сергей Матвеев заводда слесарь. Унинг қайлиғи Елена Матвеева студент. Улар шу бугун ЗАГС остонасини босиб ўтдилар. Улар Бахт уйидан чиқиб тўппа-тўғри шу ерга — Қардошлик хиёбонига келишибди.

— Бу кун бизнинг ҳаётимизда энг қувончли кун, — дейди Сергей. — Биз бир умрлик севги ва садоқат учун [illegible] Ватанимиз, келажагимиз учун жон фидо қилганлар ҳурматига бош [illegible] Улар олдида [illegible] бош эгиб турган оналарнинг бири Майрам Алимуҳамедова эди. У Арманистонда туғилиб ўсган. Унинг турмуш ўртоғи Содиқ Алимуҳамедов ҳарбий хизматда эканида турмуш қуришган. Майрамхонлар оиласи ҳам Улуғ Ватан урушида кўп қариндошларини йўқотган. Аёлнинг уч фарзанди бор. Аввалига бу ерга тез-тез зиёратга келиб турди. Сўнг эса мана 11 йилдирки, қабрларга қарайдиган бўлди. Аёл мармар саганаларни артиб тозалайди. Хиёбондаги гулларни парвариш қилади.

Иттифоқимиздаги ҳамма Қаҳрамон шаҳарларда мангулик оловлари ёниб турибди. Майрам опанинг ҳикоя қилишича кўпгина шаҳарлардан Тошкентга одамлар зиёратга келадилар, қариндош-уруғлари, ўғил ва жиянлари ётган қабрлар Ўзбекистон халқининг ардоғида эканини кўриб партия ва ҳукуматимизга туйғуларини изҳор қилиб қайтадилар.

Бу ерга жилға бўлиб келганлар дарё бўлиб қайтадилар. Қардошлик, дўстликдек пўлат бир оқимга қўшилиб, мустаҳкам ирода, бардам туйғу билан хиёбондан чиқадилар.

Мотамсаро Она! Ёшу қари таъзимда. Ҳа, бу шундай бурч, шундай улуғвор туйғуки, уни сўз билан айтиб, қалам билан ёзиб тасвирлаб бўлмайди. Худди тонг отгандаги, кун ботгандаги алвон шафақнинг эркаловчи, соғинтирувчи кучини тасвирлаб бўлмагандай — бу туйғуга тавсиф топиш қийин.

Ҳар баҳор уруш қаҳрамонларига атаб боғлар очайлик, кўчатлар экайлик. Токи, ҳар ниҳол бастида, ҳар ғунча, ҳар гул атрида баҳодир йигитларимизнинг нафаси уфуриб турсин. Оналаримизнинг табаррук бошлари мотамга эгилмасин.

Муҳаббат достонлари битайлик, уларнинг ҳар сатрида жасур йигитларимизнинг юрак туғёнлари жўш уриб турсин. Янги ариқлар очайлик, зилол сув тўлқинлари марди-майдонлар лабида қолган кулгуларни ёдимизга солсин.

Дастурхон тузайлик, неъматларнинг тўкинлиги, ёғли кулчаларда ул қаҳрамонларнинг ризқи, улуши бўлсин.

Янги ерлар очайлик, янги ерларнинг илк ҳосил тўйларида уларнинг номи жаранглаб эшитилсин, боқий бўлиб қолсин.

Эътибор ОХУНОВА.

Бугун республикамизда биринчи марта Хотира куни ўтказилади

ЖАСОРАТИНГИЗ АБАДИЙ

ТОШКЕНТНИНГ ВОЛГОГРАД КЎЧАСИДАГИ МОТАМСАРО ОНА ҲАЙКАЛИ ҚОШИДА

Номингизни ёд айлаб

Раъно опа фарзандларига бош бўлиб, қишлоқ қабристонида ўтказиладиган ҳашарда қатнашиш учун йўл олди.

Аввал умр йўлдоши — Маҳмуджон Халимбоев қабрини зиёрат қилишди. Қабр чор-атрофини супуриб-сидиришди, скамейкаларни бўяшди. Кейин йўлкалар чеккасидан шилдираб оқаётган ариқчаларни тозалай бошлашди.

Дам олиш куни бўлгани учунми, одам кўп эди. Қишлоқнинг актив жамоатчиларидан Зокир Эргашев, Турсунали Азимов, Иброҳим Исроилов, Муҳаррам Ҳасанова одамларга бош бўлиб, ишларни тақсимлаб беришарди. Улар Раъно опа ва унинг фарзандларини кўриб мамнун бўлишди. Ҳамқишлоқлари Халимбоев қабри бошига келиб бир дам таъзим этганча сукутга толишди. Марҳумнинг ажойиб ишлари, фазилатларини хотирлашди.

Ҳақиқатан ҳам Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозида уни устоз пахтакор, ғайрат ва шижоати жўш уриб турадиган коммунист эди деб ҳурмат билан тилга олишади. У бошчилик қилган бригада хўжаликда ҳамиша пешқадам коллективлар қаторида турарди. Халимбоев бир неча йиллар мобайнида колхоз партия ташкилотининг секретари сифатида коммунистларни зарбдор ишларга отлантирганди. Бундай жонфидо одамларнинг номи ҳамқишлоқлари қалбидан ҳеч қачон ўчмайди.

«Партия XXI съезди» колхози правлениеси ва партия ташкилоти қабристонларни ободонлаштириш ишига алоҳида эътибор бермоқда. Хўжаликнинг Андреев номли участкасида бу борада бир қатор яхши ишлар амалга оширилди. Қабристон атрофи девор билан ўралиб, йўлларга асфальт ётқизилди, скамейкалар ўрнатилди, шинамгина шийпон қурилди. Марҳумлар хотираси учун барпо этилган боғ яшнаб турибди.

Хўжаликнинг Жданов номли участкасидаги қабристонда ҳам бир қатор хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Йўллар кенгайтирилиб, уларга шағал тўкилди. Ҳадемай асфальт ётқизилади. Марҳумларни ёдга олиш маросимлари ўтказиладиган шийпон қуриш ҳам мўлжалланмоқда.

Т. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

ҲАМИША ДИЛИМИЗДА

Бугун серқуёш республикамизда биринчи марта Хотира куни нишонланади. Ҳозир ҳамма ерда қабристонларни, қаҳрамонлар номидаги кўчалар, ёдгорликлар ва мемориаллар атрофларини, майдонларни тартибга келтириш, ободонлаштириш бўйича шанбаликлар ташкил этилмоқда.

Ветеранлар ёшлар билан учрашмоқдалар. Улар Туркистонда Совет ҳокимияти учун бўлган курашлар ҳақида, совет халқи билан бир қаторда ҳамшаҳарларимизнинг она-Ватанимизни фашист босқинчиларидан озод қилиш учун бўлган жангларда кўрсатган мислсиз жасоратлари ҳақида ҳикоя қилмоқдалар.

Суратда: Улуғ Ватан урушининг жанг майдонларида ҳалок бўлган ўғлонлар хотирасига Тошкент шаҳрида барпо этилган мемориал атрофини ободонлаштириш.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

ОММАВИЙ-МУДОФАА ИШЛАРИ ҲАФТАЛИГИ

Республикада оммавий-мудофаа ишлари ҳафталиги бошланди. Ҳафталик Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг ташаббуси билан ўтказилмоқда.

Ҳафталик ҳарбий учувчи бўлишга аҳд қилган тошкентлик мактаб ўқувчиларининг Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, СССР Қуролли Кучларининг офицерлари билан учрашувидан бошланди.

Оммавий-мудофаа ишлари ҳафталигини ўтказишдан мақсад — республика ўқув юртларида, ДОСААФ ташкилотларида, корхоналар ва қурилишларда ўсмирларни ҳарбий-ватанпарварлик ва жисмоний жиҳатдан тарбиялашни кучайтиришга кўмаклашишдан иборат. Бошланғич ҳарбий таълим, ДОСААФ бошланғич ташкилотларининг раҳбарлари иш тажрибасини ўртоқлашиб, уни яхшилашнинг конкрет йўлларини белгилайдилар. Уруш ва меҳнат қаҳрамонлари, запасдаги офицерлар ҳарбий қисмларга борадилар. Солдатларнинг эътибори уларнинг келгусидаги меҳнат фаолиятига, армиядаги чиниқишни сақлаб қолишга жалб этилади. Ҳафталик республиканинг шаҳарлари ва район марказларида ўтказиладиган хотира вахталари, қаҳрамонлик-ватанпарварлик тадбирлари билан нишонланади. (ЎзТАГ).

БЎШ ВАҚТ — ХУШ ВАҚТ

МАРОҚЛИ САФАР

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРнинг Амударё районидаги «Коммунизм» колхози ишлаб чиқариш илғорларидан бир группаси қадимий Самарқандга саёҳат қилди. Нукусдаги туризм ва экскурсия бўйича шаҳар совети йўлланмаси билан 40 дан ортиқ дала меҳнатчиси шинам «Икарус» автобусида уч кунлик сафарда бўлди. Қадимий меъморчилик обидаларига бой шаҳар билан яқиндан танишиш дала меҳнатчиларида унутилмас таассурот қолдирди.

И. МАТЕҚУБОВ.

ЧИНИҚИШ МАКТАБИ

ПАСТДАРҒОМ районида «Ёш куч» кўнгилли спорт жамияти ташкилоти иш бошлаганига қарийб ўн йил бўляпти. Ўтган давр мобайнида физкультура ва спортни ривожлантириш, машғулотлар мунтазамлилигига эришиш ҳамда малакали спортчилар тарбиялаш борасида тажриба орттирилди. Спортнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланди. Бугунги кунда қарийб 27 минг ўқувчи мазкур кўнгилли спорт жамиятининг аъзоси. Ўтган йил пастдарғомлик ёш спортчилар учун самарали бўлди. 9 нафар йигит-қиз спорт мастерлигига номзод нормативини бажарди. 20 га яқин киши биринчи разрядли спортчи бўлиб олди. Ўқувчилар ўртасида бўш вақтни мазмунли ташкил этишда 80 дан зиёд олий маълумотли педагог фаол қатнашмоқда.

Н. ЭШҚУВВАТОВ.

ИМТИЁЗЛИ ЙЎЛЛАНМАЛАР

Ёзёвон районидаги «Ленинизм» колхози меҳнатчиларининг дам олишларини намунали ташкил этиш, саломатликларини мустаҳкамлашга эътибор кучайтирилмоқда. Колхозчиларнинг кўпчилиги имтиёзли йўлланмалардан фойдаланмоқда. Жумладан, йил бошида беш киши «Чинобод», «Рапқон», ва М. Топиболдиев номли санаторийларда ҳордиқ чиқарди. Тўрт киши эса Ўрта Осиё шаҳарлари бўйлаб туристик саёҳатда бўлди. Ўтган ойда колхозчилардан яна беш нафари қаҳрамон шаҳарлар — Москва-Одесса-Волгоград бўйлаб саёҳатда бўлди.

А. ҚИРҒИЗОВ.

ШАХМАТЧИ ЁШЛАР

«ЛЕНИНГРАД» совхози Гулистон шаҳрига яқин. Бу ерда дам олиш ва бўш вақтни мароқли ўтказиш ишларига алоҳида аҳамият берилмоқда. Қишлоқ аҳли айниқса, шахмат баҳсини ёқтиради. Спорт мастерлигига номзодлар, разрядли шахматчилар сафи кенгайиб бормоқда. Яқинда яна бир мусобақа ниҳоясига етди. Оммавий дона суришлардан кейин кучлилар саралaниб, финал мусобақалар ўтказилди. Ўн киши ғолиблик учун курашди. Совхоз чемпионига ва фахрли ўринларни олган шахматчиларга уларнинг ҳамқишлоқлари — Совет Иттифоқи Қаҳрамони Турғун Аҳмедов номидаги соврин ва эсдалик буюмлари топширилди.

Р. БОЗОРБОЕВ.

МАДАНИЙ МАСКАН

СМЕНА тугаши билан ишчилар гуруҳ-гуруҳ бўлиб, ёқимли музика садолари янграётган клуб томон йўл олдилар. Шаҳрисабз консерва заводи меҳнаткашларининг орзулари ушалди. Капитал ремонтдан чиқарилган клуб қайта иш бошлади. Бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишчиларнинг бўш вақтни кўнгилли ўтказишига хизмат қилмоқда. Спорт секцияларида ҳам машғулотлар уюштирилмоқда. Шахмат-шашка, стол тенниси, баскетбол, волейбол, футбол бўйича мусобақалар ўтказишга қулай шароитлар мавжуд. Ишчилар оммавий-маданий хизматдан беҳад мамнун бўлишмоқда.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЁЗГИ ФОРМАГА ЎТИЛАДИ

Тошкент гарнизони бошлиғининг буйруғига кўра, Тошкент гарнизони қўшинларининг шахсий состави 1986 йил 1 апрелдан ёзги кийим формасига ўтади.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ✿ ЭЪЛОНЛАР

АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш (медицина фанлари доктори, профессор), педиатрия факультетида болалар касалликлари пропедевтикаси (медицина фанлари доктори, кандидати), даволаш факультетида ички касалликлар пропедевтикаси (медицина фанлари доктори, доцент);

кафедра доцентлари: педиатрия факультетида хирургик касалликлар, суд медицинаси, нормал анатомия, оператив хирургия (топологик анатомия билан);

кафедра ассистентлари: биоорганик ва биофизик химия, педиатрия факультетида хирургик касалликлар (бир ярим ставка), травмотология (ярим ставка), гистология, болалар хирургияси, болалар юқумли касалликлари, 1-болалар касалликлари (ярим ставка), 2-болалар касалликлари (2 ўрин), қулоқ, томоқ, бурун касалликлари (бир ярим ставка), микробиология (0,75), нормал анатомия, педиатрия факультетида болалар касалликлари пропедевтикаси (ярим ставка), даволаш факультетида ички касалликлар пропедевтикаси (ярим ставка), педиатрия факультетида ички касалликлар пропедевтикаси (ярим ставка), суд медицинаси (1,75), даволаш факультетида сил касаллиги (ярим ставка), эпидемиология, 1-акушерлик ва гинекология (ярим ставка), 1-хирургик касалликлар (ярим ставка);

кафедра катта ўқитувчилари: сиёсий иқтисод, гражданмудофааси ва граждан мудофаасининг медицина-санитария махсус тайёргарлиги, рус тили;

кафедра ўқитувчилари: КПСС тарихи (ярим ставка), тайёрлов бўлимига (бир ярим ставка), граждан мудофааси ва граждан мудофаасининг медицина-санитария махсус тайёргарлиги.

Конкурс муддати — 15 апрелгача.

Мурожаат учун адрес: Андижон шаҳри, Навоий проспекти, Андижон давлат медицина институти.

Спортнинг қишки ва ёзги турлари бўйича Олимпия резерви группаларини тайёрловчи республика ўқув-машқ маркази
САЛОМАТЛИК ВА БИОРИТМИК ГИМНАСТИКА ГРУППАЛАРИГА
ҚЎШИМЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Группаларга 16 ёшдан бошлаб қабул қилинади. Группалар ёш категорияларига қараб ташкил этилади. Машғулотлар ҳафтада уч марта тажрибали тренер-методистлар томонидан ўтказилади.

Қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: соғлиги ҳақидаги справка, касаллик тарихи варақасидан кўчирма, кардиограмма, 2 дона фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР ЎТКАЗИЛАДИГАН ЖОЙЛАР:

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

биоритмик гимнастика группаларида эрталаб соат 7, 8 да, кечқурун 18, 19, 20, 21.00 да, ҳафтада уч марта.

Турли ёшдаги болалар учун фигурали учиш ва умумий жисмоний тайёргарлик машғулотлари бўйича пуллик абонемент группалари ташкил этилган:

4—5 ёшдан бошлаб фигурали учиш машғулотлари ўтиш учун;

7—15 ёшдан бошлаб умумий жисмоний тайёргарлик машғулотлари ўтиш учун.

Машғулотлар ҳафтада уч марта ўтказилади, бошланиш вақти — соат 19 ва 20.00 да.

«ЧИҒАТОЙ» СПОРТ БАЗАСИДА

«Саломатлик» ва умумий жисмоний тайёргарлик группаларида.

Машғулотларнинг бошланиш вақти — соат 8.00 ва 19.00 да, ҳафтада уч марта.

Спорт жиҳозлари ва тренажерлар сизнинг хизматингизда.

РЕСПУБЛИКА ВЕЛОТРЕКИДА

«Саломатлик» ва умумий жисмоний тайёргарлик группаларида.

Машғулотларнинг бошланиш вақти — соат 18.00 ва 19.00 да, ҳафтада уч марта.

Велосипедлар прокати сизнинг ихтиёрингизда.

ТЕННИС САРОЙИДА

«Саломатлик» ва умумий жисмоний тайёргарлик группаларида.

Машғулотлар — ҳафтада уч марта ўтказилади. Эрталаб соат 8, 9 да ва кечқурун 19.00 ва 20.00 да бошланади.

РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-МАШҚ МАРКАЗИ (бирлашмаси) ДА

Қуйидаги клублар ташкил этилган:

хоккей ишқибозлари — «Юбилей» марказий спорт залида;

спортнинг ўйин турлари бўйича — Теннис саройида.

КЛУБЛАРГА ҲАММА ХОҲЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Справкаларни телефонлар орқали олиш мумкин.

«Юбилей» марказий спорт зали — телефонлар: 46-07-53, 46-68-77.

«Чиғатой» спорт базаси — 29-07-24.

Республика велотреки — 29-44-64.

Теннис саройи — 62-76-83, 62-76-84.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг
ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
1986 йилга
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА
қуйидаги ихтисослар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

озуқа экинлари уруғчилиги ва селекцияси, қишлоқ хўжалик чорва моллари селекцияси ва уни урчитиш, чорва молларини боқиш ва озуқа технологияси, хусусий зоотехния, чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш технологияси.

Кириш имтиҳонлари 21 апрелдан ва 20 октябрдан бошлаб қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: 702145, Тошкент области, Оржоникидзе райони, «Красний водопад» алоқа бўлими.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/III да **Золушка** (12.00), **Этик кийган мушук** (17.00) 2/IV да **Концерт.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/III да **Келинлар қўзғолони** (11.00), **Олтин девор** (15.00), 1/IV да **Курорт,** 2/IV да **Аризасига кўра.**

Тошкент халқ хўжалиги институтининг ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари СССР молияси кафедрасининг доценти Ҳ. М. Муродовга акаси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи

Баҳодир Муродович МУРОДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тингланг, томоша қилинг — 30 МАРТ, ЯКШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Ритмик гимнастика. 10.10 — Ҳужжатли фильм. 10.20 — «Спортлото». 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 12.00 — «Тонгги почта». 12.30 — «Саёҳатчилар клуби». 13.30 — «Музикали киоск». 14.00 — «Қишлоқ янгиликлари». 15.00 — «Ералаш». 15.10 — Саманта Смит хотирасига бағишланган Москва—Миннесота телекўприги. 16.10 — Киноафиша. 17.10 — «Эртак ҳузурида меҳмонда». 18.55 — «Халқаро панорама». 19.40 — Чет эл фильмлари экрани. 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-концерт. 23.10 — Янгиликлар. 23.15 — Спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — «Гранпа». Бадиий фильм. 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.10 — «Рус тили». 11.30 — Қирғизистон телевидениесининг программаси. 12.50 — «Энг иссиқ ой». Бадиий фильм. 2-серия. 13.55 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 14.25 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 15.00 — «Кимнинг кўчасида байрам?» 15.50 — «Дунё ва ёшлар». 17.20 — «Беҳаловатлик». Фильм-спектакль. 18.50 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 19.50 — Баскетбол. СССР чемпионати. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.45 — Реклама. 20.50 — «Революция рассомлари». 21.30 — «Время». 22.05 — «Муҳаббат ва нафрат». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Концерт. 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Ҳужжатли фильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Жасур карнайчилар». 10.00 — «Истеъдод». 10.20 «Нонни эъзозланг». 11.00 Ҳужжатли фильм. 11.30 — «Инсон ва табиат». 12.00 — «Ёшлик». 17.55 — Футбол. «Пахтакор» — «Помир». 18.45 — Телефильм. 19.00 — «Ўйлаб топ». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Мақом кечаси». 21.30 — «Время». 22.05 — Хотира кунига.

ТОШКЕНТ-II. Қирғизистон телевидениесининг программаси.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ҳамза шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 9.15 — «Ер фарзанди». 10.15 — «С добрым утром!». 11.30 — «14 Туркистон комиссарлари хотираси». 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — «Биз бу кунни ёдимизда сақлаймиз». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Театр микрофон олдида». 17.30 — Ўзбекистон композиторларининг асарлари. 18.15 — Эзгу хотира, қалб даъвати. 18.30 — Футбол. «Пахтакор» — «Помир». 18.45 — «С. Раҳимов хотираси». 19.25 — «Ёшлик». 21.00 — Халқаро кундалик. 21.10 — «Таъзим». 22.30 — Классик шоирларнинг ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-54-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. 08667. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Б — 77. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12